

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

MÜZİK ETKİNLİKLERİ

Ankara, 2017

- Bu materyal, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. MÜZİK ETKİNLİKLERİ	2
1.1. Müzik Etkinlikleri	2
1.1.1. Müziğin Tanımı	2
1.1.2. Erken Çocukluk Eğitiminde Müzik Etkinliğinin Yeri ve Önemi	3
1.1.3. Erken Çocukluk Eğitiminde Müzik Etkinliğinin Çocuğun Gelişimine Etkileri	4
1.2. Müzik Etkinliği Çeşitleri	5
1.3. Müzik Etkinliklerinin Özelliklerine Uygun Ritim Araçları ve Özellikleri	23
DEĞERLER ETKİNLİĞİ 1	30
UYGULAMA FAALİYETİ	31
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	33
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	35
2. MÜZİK ETKİNLİKLERİ PLANLAMA VE ALBÜM OLUŞTURMA	35
2.1. Müzik Etkinliklerinin Planlanmasında Dikkat Edilecek Noktalar	35
2.1.1. Müzik Etkinliklerini Planlama ve Uygulama	40
2.2. Müzik Etkinlikleri Araştırmada Başvurulacak Kaynakları Sıralama	51
2.2.1. Kitaplar	52
2.2.2. Basın Yayın Araçları	52
2.2.3. Diğer Kaynaklar	52
2.3. Müzik Albümü Oluşturma	53
DEĞERLER ETKİNLİĞİ 2	57
UYGULAMA FAALİYETİ	58
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	60
MODÜL DEĞERLENDİRME	62
CEVAP ANAHTARLARI	65
KAYNAKÇA	66

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL	Erken Çocukluk Eğitimi
MODÜLÜN ADI	Müzik Etkinlikleri
MODÜLÜN SÜRESİ	40/36
MODÜLÜN AMACI	Uygun ortam sağlandığında müzik etkinliklerini hazırlayıp uygulayabileceksiniz.
MODÜLÜN KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none">1. Yaş, gelişim düzeyi, kazanım ve göstergelere uygun müzik etkinlik örnekleri sunar.2. Yaş, gelişim düzeyi, kazanım ve göstergelere uygun müzik etkinlik planı hazırlayarak müzik albümü oluşturur.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam: Sınıf, erken çocukluk eğitim kurumları, özel eğitim kurumları, rehberlik araştırma merkezleri, özel ve kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan eğitim odaları.</p> <p>Donanım: Kaynak kitaplar, bilgisayar, projeksiyon, fotoğraflar, afiş, broşür, dergiler, uyarıcı pano tepegöz, asetat, fotoğraflar, etkileşimli tahta, bilgisayar donanımları, DVD, televizyon, projeksiyon, ritim araçları, kostüm ve aksesuarlar.</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Materyal içinde yer alan ve her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendirebileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrencimiz,

Eğitim doğumdan ölüme kadar devam eden bir süreçtir. Kişilik temellerinin atıldığı erken çocukluk döneminde eğitimin ayrı bir önemi vardır. Erken çocukluk dönemi; yaşamın ilk altı yılını kapsar. Bu dönem; çocukların bedensel, zihinsel, sosyal, duygusal gelişimlerinin en hızlı olduğu dönemdir. Erken çocukluk döneminde müzik, çocuğun sosyalleşmesi ve kişiliğinin gelişmesinde önemli bir yer tutar. Çocuk çevresinde duyduğu seslerle ve müzik sesleriyle her zaman müziğin içindedir. Erken çocukluk döneminde müzik eğitimi denince akla sadece çocuğun şarkı söylemesi ve dans etmesi gelmemelidir. Erken çocukluk döneminde müzik eğitiminde birçok çalışmanın birlikte kullanılması önemlidir ancak bu şekilde çocuk iyi bir müzik eğitimi almış olur ve bunun sonunda da çocukta müzik sevgisi oluşur.

Erken çocukluk dönemi müzik eğitiminde; ses dinleme, sesleri ayırt etme ve ses üretme, nefes açma, ritim, şarkı söyleme, yaratıcı dans, müzikli dramatizasyon ve müzikli öykü çalışmaları içinde yer alır. Böylece sizler çocuğun yaş ve gelişim özelliklerini göz önünde bulundurularak müzik yeteneği ve ritim duygusunun gelişmesine etkili olarak yardım edebilirsiniz.

Bu materyalle, müzik etkinliği ile ilgili verilen örnek etkinlik, araç gereç rehberliğinde, sizde uygun müzik etkinliklerini seçme, müzik etkinlikleri hazırlama ve uygulama bilgisine ve becerisine sahip olacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Öğrenme faaliyetinde kazanacağınız bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında müzik etkinliklerini seçebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde bulunan erken çocukluk eğitimi kurumlarına giderek uygulanan müzik etkinliklerini gözlemleyiniz. Gözlemlerinizi fotoğraflarla veya kamera çekimleriyle destekleyerek bilgisayar ortamında sunum oluşturacak şekilde rapor hâline getirip edindiğiniz deneyimleri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. MÜZİK ETKİNLİKLERİ

1.1. Müzik Etkinlikleri

Müzik, seslerle yapılan güzel sanat, aynı zamanda da bir eğitim öğretim aracıdır.

1.1.1. Müziğin Tanımı

Müzik, seslerle yapılan güzel sanat, aynı zamanda da bir eğitim öğretim aracıdır. Değerli besteci Ahmet Adnan Saygun'a göre müzik şu şekilde tanımlanabilir: "Müzik, sözcüklerle anlatılamayan duygularımızı, heyecanlarımızı bu duygu ve heyecanları sezdirecek, duyuracak tarzda düzenlenmiş; sesler aracılığıyla başka ruhlara yansıtma sanatıdır."

Müzik, seslerle ve ritimle yapılan anlatım sanatıdır. Müzik insandan insana uzanan evrensel bir dildir. Uygarlığın gelişimi ile müziğin gelişimi her zaman eş zamanlı olarak gitmiştir. Dünyada bütün toplumlar tarih boyunca müziğin eğitim işlevine inanarak, müziğe bir eğitim aracı olarak büyük önem göstermişlerdir. Bu yüzden de birçok filozof, devlet adamı ve eğitimci müziğin gelişmesine yardım etmiş, katkıda bulunmuştur. Yine ilk çağlardan beri Doğu-Batı felsefecileri ile müzik kuramcıları, müziğin çok etkili bir eğitim öğretim aracı olduğu üzerinde durmuşlardır. Felsefeciler müziğin, çocuk eğitiminde kullanılmasının gerekliliğini önemle savunmuşlardır.

1.1.2. Erken Çocukluk Eğitiminde Müzik Etkinliğinin Yeri ve Önemi

Fotoğraf 1.1: Müzik etkinliği

Erken çocukluk döneminde müzik eğitiminin amacı; çocuğun duygusal, bilişsel, dil ve psikomotor gelişimlerine yardımcı olmak başka bir deyişle çocuğun duyduklarını, düşündüklerini ritim ve şarkılarla serbestçe ifade edebilmesini, müzik kültürü ile tanışmasını ve müzik sevgisini kazanmasını sağlamaktır. Çocuğun içinde bulunduğu müzik ortamı, müzik gelişimini olumlu veya olumsuz yönde etkileyecektir. Çocuğun müzik gelişimine olumlu yönde yapılacak en önemli katkıyı yine çocuğun gideceği erken çocukluk eğitim kurumu sağlayacaktır. Erken çocukluk eğitiminde müzik, çocuğun sosyalleşmesinde ve kişiliğinin gelişmesinde önemli bir rol oynar. Çocuk çevresinde duyduğu çeşitli sesler ve müzik sesleriyle her zaman müziğin içindedir. Çocuk sesleri dinleme, sesleri ayırt etme, ses üretme çalışmaları, nefes açma çalışmaları, ritim çalışmaları, şarkı söyleme, yaratıcı dans, müzikli dramatizasyon ve müzikli öykü çalışmaları ile müziğin içine girer. Bu çalışmalar doğrultusunda müzik yoluyla duygularını anlatabilir. Yaratıcılığı gelişir. Çocuğun müziğe karşı doğuştan bir ilgisi ve yeteneği vardır. Fakat her çocuğun müziğe karşı olan yeteneği aynı derecede değildir. Bunun yanı sıra bütün çocuklar müziği sever. Çocuk hayata ilk gözünü açtığı andan itibaren sesle tanışır. Hatta bazı araştırmacılara göre çocuk, anne karnındayken dışarıdan gelen seslerden etkilenebilir. Ritim ve sesi küçük yaşlardan itibaren kavrayabilir.

Erken çocukluk döneminde müzik eğitimi çocukların davranışlarını geliştirmeye yardım edecek özellikte olmalıdır. Müzik etkinlikleri bu özellik göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır. Çocuklar küçük yaşlardan itibaren kaliteli ve iyi bir müzikle eğitilirse daha sonraki dönemlerde kaliteli, iyi müziği seçebilen, kaliteli müziği seven ve müzikten doğru bir şekilde faydalanmasını bilen kişiler olarak yetişeceklerdir.

1.1.3. Erken Çocukluk Eğitiminde Müzik Etkinliğinin Çocuğun Gelişimine Etkileri

Erken çocukluk döneminde müziğe ve müzik etkinliğine mümkün olduğunca ağırlık verilmeli, çocuğun müzik ruhuyla gelişmesine yardımcı olunmalıdır. Erken çocukluk döneminde verilen müzik eğitimi, çocuğun tüm gelişim alanlarını etkilemektedir. Erken çocuklukta verilen müzik eğitiminin **çocuğun gelişimine olan etkileri başlıca üç ana grupta incelenebilir:**

- Bilişsel ve dil gelişimine etkileri
- Duygusal ve sosyal gelişime etkileri
- Bedensel ve psikomotor gelişime etkileri

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin çocuğun bilişsel ve dil gelişimine etkileri:

Erken çocuklukta müziğin çocuğun bilişsel ve dil gelişimine büyük bir etkisi vardır.

- Erken çocuklukta verilen müzik eğitimi, çocuğun yaratıcılığının gelişmesine yaşamı doğru algılamasına yardım eder.
- Çocuğun karşılaşacağı problemlerin nedenlerini anlamada ve çözmeye yardımcı olur.
- Çocuğun dikkatini geliştirir. Dikkati gelişen çocuk, olayların ve insanların özelliklerini doğru bir şekilde kavrayabilir.
- Çocuk kendini ifade ederek tanıtır. Bunun sonucunda konuşma ve ifade yeteneği gelişir.
- Çocuğa kavram gelişimi kazandırır.
- Çocuk, dil çevikliği kazanır.
- Çocuğun akıcı konuşma becerisi ve alışkanlığı gelişir.

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine olan etkileri:

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliği, çocuğu sosyal ve duygusal yönden olumlu bir şekilde etkiler.

- Çocuk, sınıfta yapılan müzik etkinliklerinde birlikte hareket etme ve birlikte yaşama alışkanlığı kazanır.
- Toplumda nasıl davranılması gerektiğini öğrenerek sosyal uyum kazanır. Kendisini toplumda rahat bir şekilde ifade edebilir.
- Kendini ifade ederek duygusal yönden rahatlar.
- Grup çalışmalarında içine kapanık olan bir çocuk, grup içinde rahatlayarak dikkati üzerine çekmeden başkalarıyla birlikte hareket etmeyi öğrenir. Hata yapmaktan korkmaz, denemeyi öğrenir.
- Etkin iletişim kurmayı öğrenir.

- Duygusal yönden rahatlar; güvensizlik, çekingenlik, saldırganlık, korku gibi olumsuz duygular, davranışlar müziğin etkisiyle olumlu duygu ve davranışlara dönüştürülebilir.
- Çocuk kendi kültürünü, gelenek göreneklerini müzik ve danslar yoluyla tanır. Vatan-millet-ulus-bayrak duyguları gelişir. İyi-güzel-doğru kavramları öğretilerek toplumsallaşması sağlanabilir.

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin çocuğun bedensel ve psikomotor gelişimine olan etkileri:

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliği, çocuğu bedensel, psikomotor yönden olumlu etkiler.

- Ritim duygusu gelişir.
- Çalgı ve çalgı olarak kullanılacak oyuncakları, araç gereçleri kullanırken müzik eşliğinde hareket ederken el-göz koordinasyonu, büyük ve küçük kasları gelişir. Bu da bedensel ve psikomotor gelişimini olumlu yönde etkiler.
- Çocuğa sistemli yürüyüş ve duruş alışkanlıkları kazandırır.

1.2. Müzik Etkinliği Çeşitleri

Çocukların çoğu müzikten hoşlanır ve müziği sever. Müzik sesini duydukları anda oynamaya veya dans etmeye başlarlar. Şarkılara eşlik ederler. Müzik aletlerinden duydukları sesi taklit ederler. Müzik etkinlikleri çocuklar için zevkli ve yararlı olan etkinliklerdir.

Müzik etkinlikleri; çocukların fiziksel, duygusal gelişimlerinin yanı sıra dil, hafıza ve dinleme becerilerini öğrenmelerine aynı zamanda da geliştirmelerine yardımcı olur.

Erken çocukluk eğitimi kuramlarında; günlük etkinlik programında müzik çalışmaları çok önemli bir yer tutar. Müzik ve müzikli faaliyetler çocukların çok hoşlarına gider. Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik etkinlikleri için belli bir süre ayrılır, fakat bunun yanında diğer etkinlikleri uygularken de müziğe ve müzik etkinliklerine yer verilebilir. Çocuklar kendilerini rahat, güvenli ve özgür bir ortam içinde hissediyorlarsa gün boyunca şarkı söylerler. **Yeni sesler keşfetme, şarkı öğrenme, basit şarkı oluşturma, ritim çalışmaları, nefes açma çalışmaları, müzikli dramatizasyon çalışmaları, yaratıcı dans çalışmaları, müzikli öyküler, ses ayırt etme, müzik dinleme çalışmaları bir erken çocukluk eğitimi kurumunun günlük programında müzik etkinliği içinde yer alan çalışmalardır.**

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik etkinlikleri, çocukların dil gelişimlerini etkiler. Ritim duygusunu geliştirir. Çocuklara birlikte hareket etme ve bir gruba ait olma duygusunu hissettirir. Çocukların kendilerini ifade etmelerine, sosyal hayata uyum sağlamalarına yardımcı olur. Güven ve başarı duygusu kazandırır.

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik etkinlikleri için gerekli ortamın hazırlanmasında öğretmenin rolü çok önemlidir. Öğretmen müziği sevmeli, çocukların müziği keşfetmelerini sağlamalıdır. Müzik etkinlikleri için gerekli ortamı iyi bir şekilde düzenlemelidir.

Okulda ayrı bir müzik odası olmalıdır. Müzik odasının olmadığı durumlarda sınıfın uygun bir yerinde müzik merkezi oluşturulabilir.

Öğrenciye Etkinlik 1: Öğrenciler çember şeklinde ayakta dururlar. Öğretmen eline bir top (yün iplik topu da olabilir) alır. Elindeki topu karşısındaki bir öğrenciye atar. Atarken de “müziğin çocuklara kazandırdığı olumlu tutum ve davranışlar (**sevgi, saygı, merhamet, arkadaşlık, vb.**) hakkında bir cümle söylemesini ister. Top kime atıldıysa o kişi bir cümle söyler ve topu diğer arkadaşına atar. Bütün öğrencilerin cümleleri ile etkin öğrenme sağlanır.

Erken çocukluk eğitimi kurumunda bir müzik odası bulunuyorsa şu özelliklere sahip olması gerekir:

- Oda, mümkün olduğunca ses ve trafikten uzakta olmalı, sesi dışarıya geçirmeyecek şekilde izole edilmelidir.
- Oda, çocukların rahat oturabilecekleri şekilde düzenlenmelidir.
- Oda, çocukların rahat hareket edebileceği genişlikte olmalıdır.
- Odada dikkati dağıtacak şekilde uyarıcı bulunmamalıdır.
- Müzik odası çok sıcak veya soğuk olmamalıdır.
- Müzik odası çeşitli kokuların gelebileceği yerlere yakın olmamalıdır (mutfak vb.).
- Dramatizasyon çalışmalarında rahat hareket ortamı sağlanması için yerler halı ile kaplanabilir.
- Pencereler, dikkatin dağılmaması açısından çok fazla geniş ve göz hizasında olmamalıdır.

Eğer erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik etkinlikleri için ayrı bir oda yoksa sınıfta bir köşe, müzik köşesi olarak düzenlenebilir. Bu köşeye satın alınabilen ritim araçlarının yanında, öğretmen tarafından yapılabilen veya çocukların da artık malzemeleri kullanarak yapabilecekleri ritim araçları da konulabilir. Müzik köşesinde bulunması gereken ritim araçlarından bazıları şunlardır: Marakaslar, ziller, çanlar, ritim çubukları, tef, davul, çelik üçgen, kastanyet, ksilofon, metalofon, zımpara blokları vb. Bu araçlardan müzik köşesinde çocukların sayılarına yetecek adette bulundurulmalıdır. Ayrıca radyo, televizyon, Cd, kaset, çocuk şarkıları ve müzik kitapları da bulundurulmalıdır. Öğretmenin kullanması için piyano, mandolin, gitar, keman, blok flüt, melodika vb. çalgı aletleri de müzik köşesinde bulunabilir. Bu aletler öğretmen tarafından dikkatle seçilerek, raflara düzenli olarak yerleştirilmelidir. Müzik aletlerinin nasıl ve ne zaman kullanılacağı, kullanılırken nelere dikkat edilmesi gerektiği öğretmen tarafından çocuklara açıklanmalıdır.

Öğretmen, müzik etkinliklerini uygularken çocukları gözlemlemelidir. Bunun sonucunda; onların ihtiyaçları, duygu ve düşünceleri hakkında pek çok ipucu yakalayabilir. Programı da bu gözlemlerin sonuçlarına göre düzenler.

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında, müzik etkinlikleri içinde yer alan çalışmalar şunlardır:

- Ses dinleme, sesleri ayırt etme, ses üretme çalışmaları
- Nefes açma çalışmaları
- Ritim çalışmaları
- Şarkı öğretimi ve şarkı söyleme çalışmaları
- Yaratıcı dans çalışmaları
- Müzikli dramatizasyon çalışmaları
- Müzikli öyküler
- Müzik dinleme çalışmaları

Şimdi bunları tek tek açıklayalım.

Fotoğraf 1.2: Müzik etkinlikleri

➤ **Ses dinleme, ses ayırt etme, ses üretme çalışmaları**

Bu tür çalışmalar çocukların çevrelerini daha bilinçli dinlemesine, duyduğu seslere dikkatini yoğunlaştırmasına, sesleri tanıyıp tekrarlamasına, tanımlamasına yardımcı olacaktır.

Doğada bulunan nesnelere değişik sesleri olduğunu kavratmak, sesler arasındaki farklılıkları ayırabilmelerini sağlamak için çocuklara bazı alıştırmalar yaptırmak gerekir. Ses çalışmalarında; seslerin kaynaklarını bularak eşleştirebilme, sesin nereden geldiğini ayırt edebilme, sesin şiddetini, başka bir deyişle yüksek ses ve alçak sesi kavrayabilme faaliyetlerine yer verilmelidir.

Bu çalışmalar sırasında yapılan denemelerde çevrede bulunan çeşitli eşyalar ve araç gereç kullanılabilir. Örneğin, cam sesi, tahta sesi, kâğıt, su, sesleri, teneke sesleri kullanılabilir.

Öğretmen bu gibi nesnelere vurarak veya nesnelere birbirine sürterek çeşitli sesler çıkartır. Daha sonra çocuklarla birlikte bu tür çalışmalar tekrar edilir. Bu tür çalışmalar oyun şeklinde de öğrencilere uygulanabilir.

Örneğin; sınıftan seçilen bir çocuğun gözleri kapatılır, sınıfta bulunan blok flüt çalınabilir veya iki adet tahta birbirine vurularak ses çıkartılabilir. Bu çıkarılan sesin neye ait olduğu çocuğa sorulur. Bu etkinlikteki amaç; çocuğun sesleri dinleyerek ayırıp ayıramadığını saptamaktır. Yine ses ayırma çalışmalarında, ritim araçlarının da farklı sesler çıkardıklarını göstermek ve öğretmek amacıyla çeşitli etkinlikler yaptırılabilir. Ritim araçları, çocukların ellerine verilerek nasıl ses çıkardıkları uygulamalı olarak gösterilebilir. Erken çocukluk eğitimi kurumlarında, çocuklara müzik eğitiminde ses dinleme, ses ayırt etme, ses üretme çalışmaları yaptırılarak taklit etme yetenekleri geliştirilebilir.

➤ Nefes açma çalışmaları

Şarkı öğretimine başlamadan önce yapılması gereken en önemli çalışmalardan biri nefes açma çalışmalarıdır. Fakat nefes açma çalışmalarına başlamadan önce dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır. Bu noktalar şöyle sıralanabilir:

- Müzik etkinliği yapılacak yer havalandırılmalıdır. Çünkü nefes ve ses çalışmalarında, her zaman teneffüs ettiğimizden daha fazla havaya ihtiyacımız vardır. Bu havanın temiz olması gerekir. Bu yüzden müzik etkinliklerinin uygulandığı yer havalandırılmalıdır.
- Isınma hareketleri yapılmalıdır. Nefes ve ses açma çalışmalarından önce vücudun rahat bir şekilde nefesi alıp tutması ve bırakması için çeşitli hareketler yaparak vücuttaki sertliğin ve gerilimin giderilmesi gerekir.
- Vücudu esnetmek için yapılacak hareketler günlük yaşamdan örnekler verilerek uygulanabilir. Örneğin; kurbağa gibi zıplama, kanat çırpma, kova ile kuyudan su çekme, odun kesme, toprağı kazma, halay çekme gibi hareketlerle vücut esnetilebilir. Özellikle boyun, omuz, kollar ve bacakları rahatlatıcı masajlar ve hareketler yapılarak vücut şarkı söylemeye hazır hâle getirilmelidir.
- Bu hareketlerden sonra iyi şarkı söylenebilmesi için nefes açma çalışmalarına geçilir. Nefes açma çalışmaları **üç bölümde** yapılır. Bunlar; **nefes alma, alınan nefesi tutma** ve **nefesi verme** çalışmalarıdır.
 - **Nefes alma;** nefes yavaş bir şekilde alınıp göğüs kafesi hava ile doldurulur (Nefes alırken kimse duymamalı, doğal olmalıdır.).
 - **Nefes tutma;** yavaş ve doğal bir şekilde alınan nefes vücudu sıkmadan içeride uzun süre tutulur.
 - **Nefes verme;** alınıp tutulan nefes yavaş bir şekilde verilir.

Nefes açma çalışmalarından örnekler

Örnek-1: Çocuklar şimdi hep birlikte parka gidiyoruz. Parkta çok güzel renk renk çiçekler görüyoruz. Haydi gelin, bu güzel çiçekleri koklayalım (Çiçek koklama öykünmesi yapılır).

Örnek-2: Doğum günü pastasını üfleme öykünmesi yapılır.

Örnek-3: Sağ ve sol avuç içlerimizde birer kuş tüyü olduğunu varsayarak üfleme çalışması yapılır.

Örnek-4: Sıcak bir çorba içerken 'üfleyerek soğutma' öykünmesi yapılır.

Örnek-5: Sınıfımızda bir arkadaşımızın doğum günü kutlanacak. Sınıfımızı balonlarla süsleyelim ama önce balonları şişirmemiz gerekiyor, haydi hep birlikte balonları şişirelim (Balon şişirme öykünmesi yapılır.).

Örnek-6: Kaz, yılan vb. hayvanların çıkardığı 'tıslama' sesi taklidedilir.

Örnek-7: Yaz mevsiminde, çok sıcak bir havada, dilini çıkartıp kesik bir şekilde soluyan köpek öykünmesi yapılır.

Örnek-8: Tren olup lokomotiflerin çalışırken çıkardıkları 'çuf-çuh-puh' sesleri taklidedilir.

Bu gibi nefes alma çalışmaları örnekleri çoğaltılarak sınıfta öğretmen liderliğinde çocuklara uygulanabilir.

Erken çocuklukta ruhsal ve bedensel gevşeme için uygulanabilecek çalışmalar

Örnek-1: Meyve bahçesindeyiz, ağaçta birçok güzel meyve var. Haydi, bu meyveleri toplayalım (Meyve toplama öykünmesi yapılır.).

Örnek-2: Ağaçtan meyveler yere düşmüş, yere düşen meyveleri toplayalım.

Örnek-3: Hepimiz kuş olalım, kollarımızı kanat gibi açalım, kanatlarımızı çırparak uçalım ve şimdi bir ağaca konalım (Kuş gibi uçarak ağaca konma öykünmesi yapılır.).

Örnek-4: Yaz mevsimindeyiz. Hava çok sıcak! Havuza girip hep beraber yüzelim (Yüzme öykünmesi yapılır.).

Bu örnekler müzik olmadan ya da müzik eşliğinde yaptırılabilir. Bedensel gevşeme alıştırmalarının süreleri kısa tutulmalıdır. Bu çalışmalardan sonra düzgün şarkı söyleyebilmeleri için çocuklar çok fazla yorulmamalıdır.

“Duyguları gerçek olarak ifade hususunda hiçbir şey ritim ve ses kadar kuvvetli değildir. Mademki bu o kadar büyük kuvvettir, şu hâlde müzik mutlaka çocukların terbiyesinde kullanılmalıdır.”

Aristo

Fotoğraf 1.3: Ritim çalgıları

➤ **Ritim çalışmaları**

Ritim; seslerin belli kurallar içinde uzayıp kısalmasıdır. Ritim; bir dizede veya notada vurgu, uzunluk veya ses özelliklerinin, durakların düzenli biçimde tekrarlanmasıdır. Ritim; müzikte zamanın seslerle düzenli olarak bölünmesine denir.

Ritim, insanın doğuştan getirdiği bir duygudur. Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinlikleri içinde bulunan ritim çalışmaları çok önemli bir yer tutar. Çocuk şarkı söylerken, müzik dinlerken elleri ve ayakları ile ritim tutmaya çalışır.

Montessori'ye göre “Her şey ritimle başlar.” Montessori programında 3-6 yaşlar arasında müzik eğitiminde, müzik dinlemeye büyük önem verilir. Çocuğa çeşitli müzik parçaları dinletilir. Bunlar birçok ritme sahiptir. Çocuk, müzik dinlerken hareketlidir. Bu müzikler eşliğinde çocuklara yaş gurubuna göre yürüme, koşma, sıçrama hareketleri yaptırılabilir. Ritim çalışmalarına müzik etkinlikleri içinde en fazla 5 dakika yer verilmelidir. Ritim, erken çocukluk çağında; hareket-söz ve vuruşlarla ifade edilir. Ritim eğitimi verilirken ses, şarkı, ritim hareketleri de işin içine katılırsa çocuk için müzik eğitimi zevkli bir hâle gelir. Ritim çalışmaları ayakta yapılabileceği gibi oturarak da uygulanabilir.

Ritimde üç adet temel hareket vardır.

Bu hareketler şunlardır:

- Yürüme
- Koşma
- Sıçrama

Fotoğraf 1. 4: Ritim çalışmaları

Yürüme, koşma, sıçrama bunlar insanın doğasında var olan doğal ritimlerdir.

Yürüme ritminde; çeşitli hayvan yürüyüşleri (ayı-ördek-fil-kedi-maymun vb.), insan yürüyüşleri (asker, dede-nine, çocuk, genç yürüyüşleri) uygulatılabilir.

Koşma ritminde; kuş, arı, kelebek uçuşu, uçakların uçuşu, kar-yağmur yağışı vb. hareketler denenebilir.

Sıçrama ritminde; kurbağa, tavşan, çekirge, kanguru gibi hayvanların hareketleri taklit ettirilebilir.

Ritim çalışmaları yaptırılırken dikkat edilmesi gereken noktalar:

- Ritim çalışmaları öykünme ve oyun şeklinde olmalıdır.
- Ritim çalışmaları şarkı öğretimiyle birlikte yapılmalıdır fakat uygulatılacak ritim çalışmaları şarkı öğretmeden önce, şarkı öğretimi sırasında ve şarkı öğretiminden sonra da verilebilir.
- Ritim çalışmaları müzikle birlikte ritim hareketlerinin uygulanması şeklinde de verilebilir.
- Şarkı öğretiminin dışında sözle ritim eğitimi yapılabilir.
- Ritim çalışmaları, çocukların müziğe eşlik etmeleri yoluyla uygulanabilir.
- Ritim çalışmaları, erken çocukluk eğitimi kuramlarında sadece yeteneği olan çocuklarla değil, tüm çocuklarla birlikte yapılmalıdır.
- Ritim çalışmaları kolaydan zora doğru düzenlenerek verilmelidir.

- Ritim çalışmalarının süresi çocuğu yormaması açısından kısa tutulmalıdır (En fazla 5 dakika olmalıdır.).
- Ritim çalışmalarında, çocuğun çevresindeki çocukların isimleriyle; nesnelerin, hayvanların, meyvelerin vb. isimlerle ritim çalışmaları yaptırılabilir.

Ritim çalışmalarının çocuğun gelişimine olan etkileri:

- Erken çocuklukta müzik etkinliği içinde yer alan ritim çalışmaları çocukta ritim duygusunu geliştirir.
- Ritim çalışmaları çocuğun duyma yeteneğini geliştirir (Kulak eğitime yardımcı olur.).
- Ritim çalışmaları çocuğun dikkatini geliştirir.
- Ritim çalışmaları çocuğa disiplin kazandırır.
- Ritim çalışmaları çocuğun hareketlerinin çeviklik, aktiflik ve incelik kazanmasına yardım eder.
- Ritim çalışmaları çocuğun büyük ve küçük kaslarını geliştirir.
- Ritim çalışmaları çocuğa müziğe eşlik edip birlikte çalma, söyleme ve hareket etme becerisi kazandırır.
- Çocuk grup içinde görev alarak sorumluluklarını yerine getirir. Çocuğun kendine olan güveni artarak gelişir.
- Ritim çalışmaları kişilik gelişimine katkıda bulunur.
- Ritim çalışmaları çocuğun estetik duygusunu geliştirir.
- Ritim çalışmaları çocuğa bağımsızlık duygusu kazandırır.

Örnek ritim çalışmaları etkinliği:

Çocuklar, sınıfta daire şeklinde oturtulur. “Şimdi sizinle birlikte bir oyun oynayacağız.” denir. Ardından öğretmen tek heceli isimler söyler ve her ismi söylediğinde elini bir kez çırpar. Örneğin, öğretmen Can ismini söyler; el bir kez çırpılır. Daha sonra iki heceli olan isimler söyleyerek elini iki kez çırpar. Örneğin; A-li, O-ya, ma-sa vb. Bu çalışmalarda öğretmen ayağını yere vurarak, tef, darbuka, zil, ksilefon gibi ritim aletlerinden faydalanarak, parmaklarını şaklatarak, elleriyle masaya vurarak ritim tutabilir. Örnekler çoğaltılarak uygulanır.

Ritim çalışmalarında ellerin kullanılması:

Ritim çalışmalarını uygularken ellerle birçok vuruş türü yapılabilir. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- **Avuç vuruşu;** iki elin avuçlarının birbirine vurulmasıyla yapılan harekettir.
- **Parmak vuruşu;** başparmak dışında kalan parmakların düz ve bitişik tutulması ile yapılan vuruştur.
- **El ayası vuruşu;** avucun bileğe yakın olan etli yeriyle yapılan vuruş hareketidir.

- **Parmak ucu ile vuruş;** parmakların avuçta elma veya portakalı tutuyormuş gibi kıvrılmasıyla ve parmak uçlarının birbirlerine değdirilmesiyle yapılan vuruştur.
- **Parmak şaklatma;** elin başparmağı ile orta parmağını birbirine dayayıp orta parmağı el ayasına çarptırarak ses çıkarma şeklidir.
- **Alkış vuruşu;** iki elin avuçlarının birbirine vurulmasıyla yapılan harekettir.
- **Yarı alkış vuruşu;** sağ ve sol elin dörder parmağı ile yapılan vuruş şeklidir.
- **Davul vuruşu;** masa, sıra gibi yerlere el ayası ve parmak ucu vuruşları uygulanarak yapılan harekettir. Bu vuruş için iki el ya da tek el kullanılabilir. Davul vuruşunda amaç bir vuruşun kalın ve tok diğer vuruşun ince ses çıkarmasıdır.

Ritim çalışmalarında ayakların kullanılması:

Ritim çalışmalarında ayakların kullanılması ile yapılan vuruş türleri şunlardır:

- **Topuk vuruşu;** ayakucu basılı iken ayağın topuğuyla yere vurulmasıdır.
- **Ayakucu vuruşu;** topuk yerde basılı iken ayağın ucuyla yere vurulmasıdır.
- **Taban vuruşu;** ayak tabanlarının tümüyle yere vurulması ile yapılan harekettir.
- Hareketler önce sağ sonra sol daha sonra da her iki ayağın birden vurulmasıyla uygulatılabilir.

Ritim çalışmalarında vücudun diğer bölümlerinin kullanılması:

Çocuklarla birlikte uygulanan ritim çalışmalarında; sadece el ve ayak değil, vücudun diğer bölümleri de kullanılabilir.

- **Baş hareketleri;** başın sağa-sola, öne-arkaya eğilmesi ve sallanmasıyla yapılan hareketlerdir.
- **Kol hareketleri;** bir veya iki kolun öne-arkaya, sağa-sola, aşağı-yukarı götürülmesi ile yapılan hareketlerdir.
- **Beden hareketleri;** bedenin sağ ve sola, ön ve arkaya eğilmesi, sallanması ile yapılan hareketlerdir.

Ritim çalışmalarında araçların kullanılışı:

- Ritim çalışmaları yapılırken çok çeşitli müzik aletlerinden ve müzik araçlarından yararlanılır. Ritim çalışmalarında; tef, davul, zil, ritim çubuğu, çelik üçgen gibi orff çalgıları, piyano, org gibi çalgıların yanı sıra masa, kutular, gazoz kapağı, ceviz kabuğu vb. ses veren araçlar ile kasetçalar, kaset, CD çalar, CD gibi araçlar da kullanılabilir.
- Erken çocukluk eğitimi kuramlarında ritim çalışmaları için en ideal ritim araçları orff çalgılarıdır.

- Orff algıları, Alman besteci ve mzık eğitimcisi Carl Orff tarafından mzık eğitiminde kullanılmak üzere geliştirilmiş olan algılardır. Ritim çalışmalarında araçlar iki Şekilde kullanılabilir: **Ritim alışması, ritim oyunu.**
- Ritim alışması (belirli ritim kalıplarını tekrarlamak, yineleme çalışması): Öğretmen ve ğrenci tarafından birlikte yapılan çalışmalardır. Bu çalışmada her ocuk sınıfta bulunan bir vurmali çalgıyı veya mzık dışı ses veren bir ritim aracını seslendirir. Seslendirme oyun ya da yknme Şeklinde olabilir.
- Bu alışmaları uygularken önce ğretmen bir araçla bir tartım kalıbını seslendirir. Çocuklardan da seslendirdiği bu ritim kalıbını tekrarlamalarını ister. Çocuklar bu ritim kalıbını tekrar eder. Bu ritim kalıbını çocukların doğru olarak almalarından sonra ğretmen bir başka ritim kalıbını öğretmeye geçer. Bu alışma çocukların ilgi sürelerine göre birkaç dakika sürer. Süre, ocukların ilgilerinin dağılmaması ve sıkılmamaları için fazla uzun tutulmamalıdır. Bu çalışmada önemli olan öğretmenin çaldığı ritim kalıbını çocukların doğru bir Şekilde tekrarlayabilmelerini sağlamaktır.
- Ritim oyunu (serbest ritim oyunlarının oynanması) alışmasında; ğretmen izleyici konumundadır. Sınıfta bulunan bütün çocuklar birer mzık aleti (vurmali algılar) veya mzık dışı ses veren araçlardan istediğini alır. Uygulama sırasında çocuklar isteklerine göre öğretmenin daha önceden öğrettiği ritim kalıbını veya kendilerinin bulacakları bir ritim kalıbını serbestçe seslendirebilir. Yine ocuklar isterlerse mzık aletlerini ve ritim araçlarını aralarında anlaşarak değiştirebilir.
- Serbest ritim oyunlarının uygulanmasındaki amaç; çocuklara belli ritim kalıplarını öğretmek değil onların algıları ve ritim araçlarını tanımalarına yardımcı olmaktır. Ayrıca bu mzık aletlerinden ve araçlarından nasıl ses ıkartabileceklerini deneyerek öğrenmelerini sağlamak, bu Şekilde ritim duygularının gelişmesine yardımcı olmaktır.
- Çocuklar, ritim oyunları oynayarak fazla enerjilerini atıp rahatlayabilir. Bu yüzden ritim oyunlarının sadece gürültü ve düzeni bozma Şeklinde algılanmaması gerekir.

Fotoğraf 1.5: Çocukların şarkı öğretimine ve şarkı söyleme çalışmalarına hazırlanması

Şarkı öğretimi

Çocuklara bir şarkının sözlerinin, ezgisinin ve ritminin doğru ve bir bütün şeklinde öğretilmesine şarkı öğretimi denir. Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinde amaç; sadece şarkı öğretmek değil, aynı zamanda çocuğa müziği sevdirmek ve müzik eğitimi ile birlikte çocuğun sosyal gelişimine olumlu yönde katkıda bulunmaktır.

Şarkı öğretimi şu bölümlerden oluşur:

- Öğretilecek şarkıyı seçmek
- Çocukları şarkı öğretimine hazırlamak
- Şarkının öğretilmesi

Öğretilecek olan şarkıyı seçmek: Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik etkinliği içinde öğretilecek olan şarkıyı seçerken öğretmenin dikkat etmesi gereken noktalar vardır.

Bunlar:

- **Konu yönünden seçilen şarkı**
 - Şarkı somut olmalı, başka bir deyişle çocuğun yaşadığı, bildiği konuları kapsamalıdır.
 - Güncel konular çocuğun daha çok ilgisini çektiği için şarkı güncel olmalıdır.
 - Çocukta milli duyguları güçlendirmelidir.
 - Çocukların vatansever olmasını sağlayan, bayrağın anlamını öğreten, Atatürk'ü tanıtan şarkılar seçilmelidir.
 - Milli kültürünü, vatanını ve ulusunu tanıtan şarkılar olmalıdır.
 - İnsanı ve doğayı tanıtan, doğa sevgisini kazandıran şarkılar seçilmelidir.

- Seçilen şarkı, çocuğa çalışkanlık duygusunu kazandırıcı özellikte olmalıdır.
 - Rond yapılmaya ve dramatize edilmeye uygun olmalıdır.
- **Ses yönünden seçilen şarkı** Çocuk şarkılarındaki ses genişliği çocuğun ses gelişimine uygun olmalıdır. Şarkının ezgisi akılda kalıcı, ritmi kolay olmalıdır.
- **Sözler yönünden seçilen şarkı** Şarkının sözleri çocuğun anlayabileceği sözcüklerden oluşmalı, çok uzun olmamalıdır. Şarkılarda bilinmeyen sözcükler olabilir ancak bunlar çocukların anlamlarını kavrayabileceği zorlukta eğitici, öğretici olmalıdır.
- Prozodi:** Şarkının sözleriyle ezgisinin uyum içinde olmasına denir. Sözlerdeki ritimle ezgideki ritim aynı olmalıdır.

Şarkı öğretimine çocukları hazırlamak: Şarkı öğretiminde; çocukların şarkı öğrenmeye hazırlanması çok önemlidir.

Çocukları şarkı öğretimine hazırlamak için şu işlemler yaptırılır:

Öğretilecek olan şarkı, şarkının öğretileceği günden daha önceki günlerde, öğretmen tarafından mırıldanılarak sözleriyle birkaç kez söylenilebilir. Öğretmen şarkıyı söylerken çocuklardan susmalarını istememelidir. Bu sırada çocuklar başka etkinliklerle uğraşabilir. Beslenme saatinde, rutin etkinliklerde veya diğer etkinliklerde öğretilecek olan şarkı öğretmen tarafından söylenebilir. Bu uygulamanın amacı; çocuklarda kulak dolgunluğu yaratmak, şarkıyı onların bilinçaltına yerleştirip öğrenmeye isteklendirmektir.

Şarkının öğretilmesi:

Şarkı öğretiminden önce ve şarkı öğretimi sırasında dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- Şarkı söyleme çalışmaları günün her saatinde yapılabilir, diğer etkinliklerle birleştirilebilir.
- Şarkı söyleme etkinliği hiçbir zaman yorucu bir çalışmanın ardından gelmemelidir. Şarkı öğretimi çalışmaları çocukların ilgisini dağıtmaması ve çocuğu yormaması amacıyla 10-15 dakikayı geçmemelidir.
- Öğretmen şarkı öğretirken ya da söyletirirken çocukları kıran, inciten, ürküten, şarkı söyleme isteğini, müzik sevgisini azaltan sözler söylememeli ve bu şekilde davranmamalıdır.
- Eğer çocuk şarkı söylemeyi ve müzik etkinliklerine katılmayı istemiyorsa zorlanmamalıdır.
- Müzik etkinliklerini uygulama sırasında yeteneği olan bazı çocuklar sivrilebilirler. Bu gibi durumlarda öğretmen yetenekli çocuğu kırmadan sınıfla uyumlu hâle gelmesini sağlamalıdır.

- Çocuklara çok sayıda şarkı öğretmek amaç olmamalı, müziği çocuğa sevdirerek kişilik gelişiminde müziğin olumlu etkilerinden yararlanmasını sağlamak amaç olmalıdır.
- Şarkı öğretirken ritim, kulak ve ses eğitimi çalışmalarına da yer verilmelidir.
- Çocukların şarkı öğrenmelerine uygun ortam hazırlanmalıdır. Çalışmalar yapılırken gerekli müzik aletleri ve ritim araçları hazır bulundurulmalıdır.
- Şarkının ritmik yapısı basit ve hareketli olmalıdır.
- Şarkının sözleri basit, anlaşılır ve kısa olmalıdır.
- Şarkıların konusu çocuğun yakın çevresi ve günlük hayatıyla ilgili olmalıdır.

Şarkı öğretme yöntem ve teknikleri:

- Erken çocukluk döneminde çocuk için nota soyut bir kavramdır. Bu yüzden şarkı öğretimi kulaktan öğrenme yöntemi ile yapılır.
- Erken çocukluk döneminde çocukların ilgisi kısa sürelidir. Bu yüzden şarkıların öğretilmesinde yineleme (tekrarlama) yöntemi kullanılmalıdır.
- Şarkının kolayca öğrenilmesi için hikâye anlatma teknikleri, CD çalar gibi ritim araçları kullanılmalıdır.
- Şarkı parçalara ayrılmadan tümdengelim (bütünden parçaya geliş) yöntemiyle öğretilmelidir. Fakat şarkının daha uzun ya da zor bölümleri varsa tümevarım (parçadan bütüne varış) yöntemi uygulanabilir.
- Şarkı gruba öğretilmeli, solo çalışmalar yine grup içinde yapılmalıdır.
- Şarkıda anlamı bilinmeyen, söylenmesi zor olan kelimeler varsa öğretmen tarafından açıklanarak hep birlikte tekrar edilmelidir.
- Şarkı söylemeye bütün çocukların katılması sağlanmalı, sesi bozuk olan çocuk desteklenmelidir.
- Şarkının öğrenilmesinden sonra şarkıyla ilgili ritim çalışmaları yapılmalıdır.
- Şarkıya uygun olarak aksesuar ve kostümlerden faydalanılarak dramatizasyon çalışmaları yapılabilir.

Şarkı söyleme çalışmalarının çocuğun gelişimine etkileri:

- Çocuğun konuşma becerisi gelişir.
- Çocuğun hafızası gelişir.
- Çocuğun ritim duygusu gelişir.
- Çocuk şarkının konusuyla ilgili yeni bilgiler öğrenir.
- Çocuk duygusal yönden gelişir ve zenginleşir.
- Şarkı söyleyen çocuk duygu ve düşüncelerini ifade edebildiği için ruhsal yönden rahatlar.
- Çocuk ince ve kalın sesleri çıkarmada güç kazanır, çocuğun sesi açılır.

Şarkı öğretimi ve şarkı söyleme çalışmalarının yapılacağı bazı müzik parçaları:

ELLERİM PARMAKLARIM

Sağ elimde beş parmak,
Sol elimde beş parmak,
Say bak, say bak, say bak,
(1,2,3,4,5), (1,2,3,4,5).

Hepsi eder on parmak,
Sen de istersen say bak,
Say bak, say bak, say bak,
(1,2,3,4,5,6,7,8,9,10).

MİNİ MİNİ BİR KUŞ

Mini mini bir kuş donmuştu,
Pencereme konmuştu,
Aldım onu içeriye,
Cik cik cik cik ötsün diye,
Pır pır ederken canlandı,
Ellerim bak boş kaldı.

Yaratıcı dans çalışmaları

Müziğin ritmine, temposuna uygun bir şekilde yapılan, estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketlerine **dans** denir.

Müziğin ritmine, temposuna uygun olarak insanın içinden geldiği gibi doğaçlama yapılan, estetik değer taşıyan vücut hareketlerine yaratıcı dans denir. Çocuk dans ederek duygularını-düşüncelerini ifade eder. Çocuk dans yoluyla rahatlar. Yaratıcı dansa çocuk, içinden geldiği şekilde dans eder. Hareketleri bir başkasından kopya ederek almaz. Doğal olarak öğrenir. Bu da yaratıcı dansı müzikli dramatizasyondan ayıran en önemli özelliğidir.

Yaratıcı dans, bir müzik etkinliği şeklinde müzik saati içinde uygulanabileceği gibi ayrı olarak da planlanabilir. Müzik saati içinde uygulanıyorsa bu süre 5-6 dakika olarak planlanabilir. Yaratıcı dans müzik saati dışında uygulanacaksa bu süre 8-10 dakika olarak planlanabilir. Bu sürenin daha uzun tutulmamasıdır. Süre uzun tutulursa çocuklar birbirini taklit ederek hareketleri yineleyeceklerdir. Bu da yaratıcı dansın hedeflerinden uzaklaşmasına sebep olacaktır.

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında yaratıcı dans faaliyetlerini uygularken dikkat edilecek noktalar:

- Yaratıcı dans faaliyetleri yapılacak yer temiz ve düzenli olmalı, faaliyetten önce sınıf havalandırılmalıdır.
- Uygulama yapılacak yer çocukların rahatça hareket edebilecekleri genişlikte olmalıdır.
- Yaratıcı dansta kullanılacak müzik aletleri veya cihazlar önceden hazırlanıp yerlerine konulmalıdır.
- Yaratıcı dans etkinliğinde kullanılacak araç gereçler çocukların dikkatini dağıtmayacak, kolayca verilir toplanacak yere konulmalıdır.
- Yaratıcı dans yapılan yerde çocuğun ayağının takılıp düşebileceği şeyler bulundurulmamalıdır. Zemin kaygan olmamalıdır.
- Yaratıcı dans çalışmaları çocuğun müzik türlerini anlayabilmesi için ilk önce konu verilerek yapılmalıdır.
- Çocuklara, müziğin değişik ritimleri olduğunu algılayabilmeleri için bazı ipuçları verilmelidir.
- Yaratıcı dansa bütün çocukların katılması için çocuk cesaretlendirilmeli; fakat asla zorlanmamalıdır.
- Yaratıcı dans çalışmalarında her çocuktan aynı başarı beklenmemelidir.
- Yaratıcı dans çalışmaları; çocukların iç dünyalarını dışa vurmaları, kendilerini ifade edebilmeleri açısından yarar sağlar. Bu şekilde öğretmen de çocukları tanıma fırsatı bulur. Öğretmen burada çok iyi bir gözlemci olmalıdır.

Fotoğraf 1.6: Dans çalışmaları

Fotoğraf 1. 7: Yaratıcı dans çalışmasından bir örnek

Yaratıcı dans çalışmalarının çocuğun gelişimine olan etkileri:

- Çocuğu yaratıcılığa yöneltir.
- Çocuğun duygu ve düşüncelerini davranışa dönüştürür.
- Çocuğun varsa duygusal sorunlarını meydana çıkarır.
- Çocuktaki gerilimi azaltarak onun rahatlamasını sağlar.
- Çocuğun yaşadığı çevreyi daha kolay bir şekilde algılamasını sağlar.
- Çocuğun ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarır.
- Çocuğun sosyalleşmesine yardımcı olur.
- Çocuk, yaratıcı dans sayesinde müziği ritim ve ezgi şeklinde bir bütün olarak algılar.

Müzikli dramatizasyon çalışmaları:

Bir olayın bir öykünün söz, jest ve mimiklerle birleştirilip oyunlaştırılmasına veya canlandırılmasına **dramatizasyon** denir. Eğer bu canlandırma bir müzik eşliğinde yapılıyorsa buna müzikli dramatizasyon denir. Müzikli dramatizasyon, müziği ve hareketi birleştiren bir etkinliktir. Bu yüzden müzik etkinlikleri içinde birkaç çeşit olarak görebiliriz:

- **Şarkılı oyunlar:** Şarkı söylenerek oynanan oyunlara şarkılı oyun denir. Kuralları önceden belirlenmiş ve bu kurallara göre oynanan oyunlardır (Örneğin; Çiftçi Çukurdaydı, Bezirgânbaşı, Tavşan Kaç, Pazara Gidelim vb.).
- **Müzikli öyküler:** Konuları önceden çocuklara verilen çeşitli ritim araçları kullanılarak müzik eşliğinde yapılan öykünmelerdir (Örneğin; ritim çubuklarının sesinin, saatin tik-taklamasına benzetilmesi veya davul sesinin gök gürültüsü sesine benzetilmesi gibi.)

- **Dramatize şarkılar:** Müzik eşliğinde öykünme hareketlerinin yapılmasına müzik eşliğinde öykünme denir. Dramatize şarkılarda roller belirlenerek çocukların ilgi ve istekleri doğrultusunda yetenekleri de göz önünde bulundurularak roller çocuklara dağıtılır. Çocuk sayısı fazla gelirse kalan çocuklar koroyu oluşturur (Örneğin; Postacı, Kayıkçı, Baltalar Elimizde, Nasrettin Hoca vb.).

Müzikli dramatizasyon çalışmalarının çocuğun gelişimine olan etkileri:

- Çocuğun dikkatini geliştirir.
- Çocuk güven duygusu kazanarak özgüvenini geliştirir. Sıkılganlıktan, çekingenlikten kurtularak duygu ve düşüncelerini rahatlıkla açıklayabilir.
- Hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştirir.
- Temsil (artistik) yeteneği gelişir.
- Müzik yapmayı sevdirebilir. Müziği hissetme becerisi gelişir.
- Çocukta varsa bireysel yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlar.
- Çocuk, grubun bir üyesi olduğunu ve uyum sağlaması gerektiğini müzikli dramatizasyon çalışmaları aracılığıyla fark eder.
- Sorumluluk almayı öğrenir.
- Enerjisini sağlıklı bir şekilde harcamasına yardım eder.
- Küçük ve büyük kaslarını koordineli olarak kullanmayı öğrenir. Çocuğun psikomotor gelişimine destek olur.
- Çocuk, şarkı sözlerinin anlamını kavrayarak kolayca öğrenir. Müzikli dramatizasyon çocuğun dil gelişimine katkıda bulunur.
- Çocuk; söz, müzik ve hareketi bir bütün olarak birlikte algılar.
- Müzikli dramatizasyon yoluyla öğrenilenler unutulmaz ve kalıcı olur.

Müzikli dramatizasyon çalışmaları çocukların rahatça hareket edebilmeleri için geniş bir yerde yapılmalıdır. Müzikli dramatizasyon çalışmalarında her zaman dekora gerek yoktur.

Dekorlar yerine şapka, gözlük, çiçek, balon gibi basit kostüm ve aksesuarlar da kullanılabilir. Müzikli dramatizasyon için kullanılacak CD, kaset vb. araçların önceden öğretmen tarafından hazırlanması gerekir. Kullanılacak olan ritim araçları çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmalı, çocuk sayısına yetecek miktarda olmalıdır. Ortam temiz ve havalandırılmış, gürültüden izole edilmiş olmalıdır.

Müzikli dramatizasyon çalışmalarında uygulama yapacak grup önceden hazırlanmış olmalı, rahat bir şekilde oturulmalı ve çocuklar etkinliğe istekli bir duruma getirilmelidir.

Fotoğraf 1.8: Bir şarkının dramatize edilmesi

Müzikli öykü çalışmaları

Çeşitli şekillerde müzik ve ses efektleri dinletilerek, soru-cevap şeklinde anlatılanlardan öykü oluşturma çalışmalarına **müzikli öykü oluşturma** denir. Çocuğa dinletilecek müzik enstrümantal olmalıdır. Bu çalışmalarda kullanılacak aletlerin sesleri doğadaki bazı seslere benzetilebilir (Örneğin; davulun sesini gök gürültüsü sesine, çelik üçgenin sesini güneşin açmasına, ksilefonun sesini su sesine benzeterek bir öykü oluşturulabilir.). Çalışmalarda kullanılacak olan müziğin tamamı çocuklara dinletilmemelidir. Müziği birkaç dakika dinlettikten sonra durdurarak çocuklara neler hayal ettikleri sorulur ve öykülerini anlatmaları istenir. Sonra tekrar müzik çalınır. Müziğin sonuna kadar bu işlem tekrar edilir. Bazı durumlarda öyküyü eğitimci de oluşturabilir.

Müzikli öykü çalışmalarının çocuğun gelişimine olan etkileri:

- Çocukta yaratıcılık duygusu gelişir.
- Çocuğun hayal dünyası gelişir.
- Çocuk hayal ettiklerini ifade edebilir. İfade yeteneği gelişir.
- Kulak eğitimi gelişir.

Müzik dinleme çalışmaları

Herhangi bir enstrüman kaset veya CD ile çalınan ya da söylenen bir müzik eserini dinlemeye **müzik dinleme** denir.

Çocukların müzikle ilk tanışmaları müzik dinleyerek olmuştur. Bazen oyun oynarken bazen dans ederken ya da sadece müzik dinleyerek bu eylem gerçekleştirilebilir. Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik dinleme çalışmaları yukarıda sayılan bu üç eylem kullanılarak da gerçekleştirilebilir.

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında müzik dinleme bütün etkinliklerde mutlaka yer almalıdır. Çeşitli etkinliklerde müzik dinlerken çocuğun rahatlaması, ortama uyum sağlaması, yaratıcılığının ortaya çıkması, eğlenmesi, farklı duygularını ortaya çıkarması sağlanır.

Erken çocukluk eğitimi kurumlarında çocuklara müzik dinletilirken dikkat edilecek noktalar:

- Müziği dinletme araçları düzgün ve nitelikli olmalıdır.
- İmkân varsa ve şartlar elverişli ise çocuklara canlı müzik dinletilmelidir. Çünkü canlı müzikle birlikte yapılan çalışmalarda çocuklar olaya daha iyi adapte olurlar.
- Seçilecek müzikler, müzik dinletilecek etkinlik saatlerine uygun olmalıdır.
- Çocukta estetik duygusunun gelişmesine yardımcı olan eserler seçilmelidir.
- Seçilen ve dinletilecek olan müzik çocuğun yaşına ve gelişim seviyesine uygun olmalıdır.

1.3. Müzik Etkinliklerinin Özelliklerine Uygun Ritim Araçları ve Özellikleri

Çeşitli müzik aletleri ve ritim araçları hazır alınabilir. Bu araçlardan bazıları, çevrede kolaylıkla bulunabilen artık malzemeler kullanılarak yapılabilir.

Müzik aletleri ve ritim araçları çocukta ritim duygusunun gelişmesine, kulak eğitimine yardımcı olur. Çocuklar ritim araçlarını sallayarak, birbirine sürterek, vurarak çalabilir.

Müzik etkinliklerinde kullanılacak bazı müzik aletleri ve ritim araçları şunlardır:

Davul, tef, el zili, marakas, ritim çubuğu, ksilofon, metalofon, çelik üçgen, zımpara blokları vb.

Fotoğraf 1.9: Ritim araçları

Ritim çubukları: Birbirine vurularak ses çıkaran iki adet çubuktan oluşur.

Ritim çubuklarının yapımında gerekli araç gereçler:

- 25- 30 cm uzunluğunda ince yuvarlak tahtalar
- Zımpara kâğıdı
- Çeşitli renkte yağlı boya

Yapılışı: Tahtalar zımparalanır. Ritim çubuklarının ucuna değişik sesler çıkarması için zil, boş makara, deri eldivenlerin parmak uçları, gazoz kapakları takılabilir. Çubuklar boyanarak veya kurdela vb. ile süslenerek hoş görüntü kazandırılabilir. Ayrıca ritim çubuklarının uçlarına zımpara kâğıdı yapıştırılıp birbirine sürtülerek de kullanılabilir.

Fotoğraf 1.10: Ritim çubukları

Zil: Ritim çalışmalarında en ilgi çekici araçlardan biridir. Çeşitli şekillerde ve ebatlarda hazırlanabilir.

Zil yapımı için gerekli araç gereçler:

- Çeşitli büyüklükte uzun, köşeli veya yuvarlak tahta sopalar
- Gazoz kapakları
- Çivi
- Zil
- Yünlerden örülmüş küçük düz veya yuvarlak parçalar
- Çeşitli büyüklükte kumaş parçaları
- Deri parçaları
- Küçük çanlar

Yapılışı: Çeşitli boy ve şekillerdeki tahtaların ucuna çivilere takılmış gazoz kapakları geçirilerek ziller hazırlanabilir. Yünlerle örülmüş parçaların uçlarına, kumaş ve deri parçalarına küçük çanlar takılarak ziller hazırlanabilir. Bu kumaş, yün ve deri parçalarıyla yapılan ziller; çocukların bileklerine göre ayarlanarak etkinliklerde bu şekilde kullanılabilir.

Fotoğraf 1.11: El zili

Fotoğraf 1.12:Saplı el zili

Tef: Şarkı söyleme ve ritim çalışmalarında en sık kullanılan ritim çalgıları arasındadır.

Tef yapımı için gerekli araç gereçler:

- Kare, yuvarlak, dikdörtgen, üçgen metal çerçeveler veya tahtalar
- Deri parçaları
- Gazoz kapakları
- Çiviler

Yapılışı: Aracın yapılması çok basittir. Çeşitli şekillerde olan tahtadan ya da metalden yapılan çerçeveler çocukların tutabilecekleri büyüklükte olmalıdır. Bu çerçevelere deri parçaları geçirilerek kenarlarından çivilerle tutturulur. Gazoz kapakları 3 cm ya da 5 cm aralıklarla çakılır. Araç yapımında tahta çerçeve kullanılıyorsa deri parçaları kullanılmadan gazoz kapakları çivilerle tahtaya çakılır.

Fotoğraf 1.13: Tef

Marakas: Müzik etkinliklerinde en çok tercih edilen ritim çalgılarından biri de marakastır. Marakaslar değişik birçok malzemeden yapılabilir.

En çok tercih edilen su kabağından yapılmış olan marakaslardır. Su kabağından yapılan marakaslar uzun ömürlüdür ve daha kullanışlıdır. Marakaslar, çocukların tutabileceği büyüklükte olmalıdır. Marakasların çok ağır olmamasına dikkat edilmelidir.

Su kabağı marakas yapımı için gerekli araç gereçler:

- Su kabağı (Çekirdeklerinin ses çıkarması için kuru olması gerekir.)
- Çeşitli renkte guaj boya veya sulu boya
- Fırça

Diğer marakaslar için gerekli malzemeler:

- Mukavvalar
- Karton kutular
- Kâğıt rulolar
- Plastik şişeler
- Teneke kutular
- Makas
- Renkli el işi kâğıtları
- Boyalar
- Yapıştırıcı
- Kutuların içlerine koymak için gerekli olan fasulye-nohut-pirinçler; küçük taşlar, boncuklar vb.

Yapılışı: Bu kutuların içlerine yeteri kadar boncuk, taş, nohut, vb. maddelerinden biri veya birkaçı konur. Kutuların ağzı çocuklar tarafından açılmaması için sıkıca kapatılır ve yapıştırılır. Kutuların üzeri isteğe göre renkli kâğıtlarla kaplanır ya da boyalar ile boyanır. Daha sonra çocukların ellerine verilerek ritim çalışmalarında kullanılır.

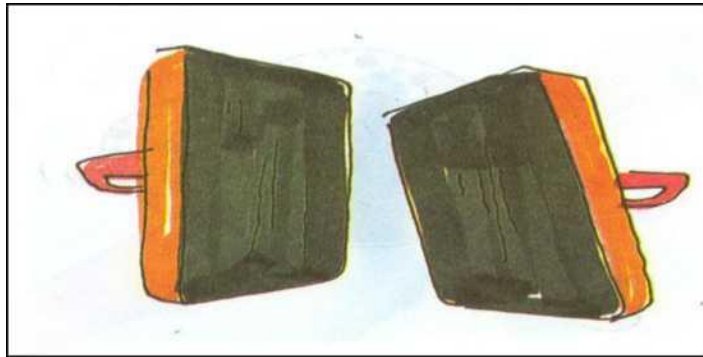
Fotoğraf 1.14: Marakas

Zımpara blokları

Zımpara yapımı için gerekli araç gereçler:

- 10 cm uzunluğunda, 5 cm genişliğinde ve 2 cm yüksekliğinde tahta bloklar
- Zımpara kâğıdı
- Deri şerit
- Yapıştırıcı
- Makas
- Yağlı boya
- Çivi

Yapılışı: Tahta blokların bir yüzü zımpara kâğıdı ile kaplanarak yapıştırılır. Diğer yüzüne çocuğun elini geçirebilmesi amacıyla deri şerit çivilerle çakılır. İstenirse bu yüzey boyanabilir. Çocuklar ellerine geçirdikleri bu blokları birbirine sürterek ses çıkartırlar.

Resim 1.1: Zımpara blokları

Davul

Davul yapımı için gerekli araç gereçler:

- Çeşitli büyüklük ve boylarda teneke kutular
- Büyük kâğıt kutular
- Deri
- Guaj boya, yağlı boya
- Yapıştırıcı
- İp
- Makas
- Tahta sopa

Yapılışı: Teneke kutuların kapakları kapalı olarak da kullanılabilir. İstenirse bu kutuların kapakları çıkarılarak deri gerilebilir. Kutuların etrafı renkli kâğıtlar ile kaplanabilir ya da boyanabilir.

Fotoğraf 1.15: Davul

Fotoğraf 1.16: Çeşitli ritim çalgıları

Fotoğraf 1.17: Çeşitli ritim çalgılarının resimleri

Fotoğraf 1.18: Kastaniyet

DEĞERLER ETKİNLİĞİ 1

“Müzik, ruh terbiyesinin temel aracıdır.”

EFLATUN

“Müzik bir sanattır, onu öğrenelim. Müzik yarı disiplin ve mürebbiyedir; insanı yumuşatır, yeniler, daha erdemli ve anlayışlı kılar.”

Jan Amos Comenius

Yukarıda verilen özdeyişlerin ana düşüncesine uygun iki paragraflık bir metin hazırlayarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

FAALİYET UYGULAMA

- Çevrenizde bulunan merkezlerden, çeşitli kaynaklardan müzik eğitiminin çocuk üzerindeki yeri ve önemini, erken çocukluk eğitiminde müziğin çocuğun gelişimine olan etkilerini ve bunların etkinliklerini araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı, etkinliklerinizi ve gözlemlerinizi fotoğraflarla ve kamera çekimleri ile destekleyerek bilgisayar ortamında sunum oluşturacak şekilde bir rapor hâline getirip edindiğiniz deneyimleri arkadaşlarınıza sununuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Müzik etkinliklerinin erken çocukluk eğitimindeki yeri ve önemini çocuğun gelişimine olan etkilerini araştırınız.	➤ Müzik etkinliklerinin erken çocukluk eğitimindeki yeri ve önemi, çocuğun gelişimine olan etkilerini dikkate alarak incelemelisiniz.
➤ Müzik etkinliklerini inceleyiniz.	➤ Müzik etkinliklerini yaratıcı, objektif açıdan incelemelisiniz.
➤ Müzik etkinliklerini incelerken incelediğiniz etkinliğin fotoğraflarını çekiniz.	➤ Müzik etkinliklerini incelerken incelediğiniz etkinlikten yaratıcı ve estetik olanların fotoğrafını çekmelisiniz.
➤ Araştırdığınız müzik konusunu ve müzik etkinliklerini; çektiğiniz fotoğraflar ile sunum şeklinde hazırlayınız.	➤ Araştırdığınız müzik konusunu ve müzik etkinliklerini; çektiğiniz fotoğraflar ile güvenilir ve objektif olarak sunum şeklinde hazırlamalısınız.
➤ Sunum hâlindeki raporunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Sunum hâlindeki raporunuzu arkadaşlarınızla dikkatle paylaşmalısınız.
➤ Raporlarınızla ilgili sunumları, diğerlerinin hazırladıkları raporlar ile benzerlik ve farklılık yönünden karşılaştırarak tartışınız.	➤ Raporlarınızla ilgili sunumları, diğerlerinin hazırladıkları raporlar ile benzerlik ve farklılık yönünden karşılaştırarak arkadaşlarınızla objektif olarak tartışmalısınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri "**Evet**", kazanamadığınız becerileri "**Hayır**" kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Müzik etkinliklerinin erken çocukluk eğitimindeki yeri ve önemini çocuğun gelişimine olan etkilerini araştırdınız mı?		
2. Müzik etkinliklerini incelediniz mi?		
3. İncelediğiniz etkinliklerin fotoğraflarını çektiniz mi?		
4. Araştırdığınız müzik konusunu ve müzik etkinliklerini; çektiğiniz fotoğraflar ile sunum şeklinde hazırladınız mı?		
5. Raporunuza hazırladığınız fotoğraf ve bilgileri de ekleyerek sunum oluşturduunuz mu?		
6. Hazırladığınız sunumu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşıp karşılaştırma yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "**Hayır**" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı "**Evet**" ise Ölçme ve Değerlendirmeye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Müzik, insandan insana uzanan evrensel bir dildir.
2. () Müzik, bir eğitim aracıdır.
3. () Bütün çocukların müzik yeteneği aynıdır.
4. () Erken çocuklukta verilen müzik eğitimi, çocuğun bütün gelişim alanlarını etkiler.
5. () Sınıfta yapılan müzik etkinliklerinde çocuk tek başına hareket etme ve yaşama alışkanlığını kazanır.

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

6. Ses ve ritimle yapılan anlatım sanatının adı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ritim
B) Müzik
C) Yaratıcı dans
D) Müzikli öykü
E) Prozodi
7. Aşağıdakilerden hangisi müzik etkinliği içindeki çalışmalardan biri değildir?
A) Ritim çalışmaları
B) Müzikli öyküler
C) Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları
D) Yaratıcı dans çalışmaları
E) Dramatizasyon
8. Aşağıdakilerden hangisi müzik eğitiminin çocuğun bilişsel ve dil gelişimine olan etkilerinden biridir?
A) Çocuk, dil çevikliği kazanır.
B) Çocuk, konuşma becerisi ve alışkanlığı kazanır.
C) Çocuk, kendini ifade eder.
D) Çocuğun karşılaşılabilecek problemlerin nedenlerini anlamada ve çözüme yardımcı olur.
E) Hepsi

9. Müzik etkinliklerinin önemini aşağıdakilerden hangisi en iyi Şekilde açıklamaktadır?
A) Duygu ve düŐüncelerin ifade edilmesinde bir araçtır.
B) Ritim duygusunu geliştirir.
C) Müzik sevgisini geliştirir.
D) Bedensel olarak dinlendirir.
E) Sosyal açıdan geliştirir.
10. AŞağıdakilerden hangisinde, bir müzik etkinliği içinde ritim çalışmalarına verilmesi gereken süre doğru olarak yazılmıŐtır?
A) 1-3 dakika
B) 2-3 dakika
C) 5-5 dakika
D) 1-5 dakika
E) 2-10 dakika

DEğERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

Öğrenme faaliyetinde kazanacağınız bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında müzik etkinlik planı hazırlayabilecek ve müzik albümü oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erken çocukluk döneminin özelliklerine uygun müzik etkinlikleri araştırınız. Bu özelliklere uygun planlama yaparak etkinlik seçip araç gereç hazırlayınız. Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarının yer aldığı ve içinde etkinliklerin bulunduğu bilgisayar ortamında sunum hazırlayınız. Etkinliğinizin sonucunu rapor hâline getirip arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. MÜZİK ETKİNLİKLERİ PLANLAMA VE ALBÜM OLUŞTURMA

2.1. Müzik Etkinliklerinin Planlanmasında Dikkat Edilecek Noktalar

Öğretim sürecinin daha önceden planlanması, öğretim etkinliklerinin istenen amaca ulaşmasını, öğrenmenin gerçekleşmesini kolaylaştıracaktır. Öğretmen uygulamakla sorumlu olduğu eğitim programını bir öğretim planı hâline getirir. Öğretmenin yaratıcılığı ve ustalığı bu noktada ortaya çıkar. Çünkü planlama aşaması öğrenme çevresinin düzenlenmesi ve kontrolü ile ilgili kararların alındığı bir aşamadır. Öğretmen bu kararları; öğrencilerin durumu, ne öğretileceği, neden öğretileceği, öğretim düzeyinin ne olacağı ve amaçlara ulaşmak için nasıl yöntem izleyeceğini düşünerek alır.

Belirli eğitsel kazanımlara ulaşmak için hangi müzik etkinliklerinin, hangi yöntem teknik ve araç gereçler kullanılarak nasıl bir ortamda ve ne kadar bir sürede verileceğinin önceden belirlenip saptanmasına **müzik eğitiminin planlanması** denir.

Müzik etkinliğinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için önceden iyi bir şekilde planlanmış olması gerekir.

Uygulayacağı etkinliği önceden planlayarak öğretmek, öğretmenin en önemli görevidir. İyi bir planlama yapan öğretmen; şarkıların sözlerini önceden öğrenerek gerekli müzik aletlerini, ritim araçlarını önceden hazırlayarak müzik etkinliğini başarılı bir şekilde öğrencilerle birlikte uygular.

Planlama sayesinde;

- Müzik etkinliği bir düzen içinde yürütülür.
- Öğretmen müzik etkinliğine önceden hazırlanmış olur.
- Kazanım ve göstergeler önceden belirlendiği için eğitimin amacı gerçekleşmiş olur.
- Müzik etkinliklerinde zaman en iyi ve en verimli bir şekilde planlanır.
- Bir etkinlikten diğer bir etkinliğe geçişte her şey önceden belirlendiği için boşluk olmaz ve öğrencinin dikkati dağılmadan, sınıfın düzeni bozulmadan etkinliğin devamı sağlanır.
- Etkinlikte kullanılacak araç gereç önceden belirlenerek hazırlanır.
- Müzik etkinlikleri uygulanırken herhangi bir karışıklık ve bocalama yaşanmaz.

Müzik etkinliklerinin planlanmasında öğretmenin takip etmesi gerekenler:

- Öğretmen daha önceden müzik etkinlikleri ile kazandırılacak kazanım ve göstergeleri belirlemelidir.
- Belirlenen kazanım ve göstergelere uygun olarak müzik etkinliklerini seçmelidir.
- Müzik etkinliklerinin gerçekleştirileceği saati ve süreyi belirlemelidir.
- Seçilen kazanım ve göstergelere göre müzik etkinliklerinde kullanılacak olan araç gereci belirlemelidir.

Kazanım ve Göstergelerin Belirlenmesi

Müzik etkinliklerinde kazandırılacak kazanım ve göstergeler Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının onayladığı (0- 36 ay) ve (37-72 aylık çocuklar) Erken Çocukluk Eğitim Programından seçilir.

Çocuklara kazandırılacak olan kazanım ve göstergeleri, sosyal-duygusal, psikomotor, bilişsel, dil ve öz bakım becerilerinin kazandırılması ile ilgili olan kazanım ve göstergeleri arasından seçilir. Öğretmen bir müzik etkinliğinde, birden fazla gelişim alanı ile ilgili kazanım ve göstergeleri kazandırmak isterse kazandırılmak istenen kazanım ve göstergeleri aynı gün içinde alabilir. Fakat seçilen kazanım ve göstergeler bir gün içinde amacına ulaşarak mutlaka çocuk tarafından kazanılması beklenmemelidir. Diğer günlerde aynı kazanım ve göstergeleri farklı bir etkinlikle farklı yöntem ve teknikler kullanılarak çocuğa kazandırılmaya çalışılmalıdır.

Belirlenen Kazanım ve Göstergelere Uygun Olarak, Müzik Etkinliklerinin Seçilmesi

Ses dinleme, sesleri ayırt etme, ses üretme çalışmaları, nefes açma çalışmaları, ritim çalışmaları, şarkı öğretimi ve şarkı söyleme çalışmaları, müzikli dramatizasyon çalışmaları, yaratıcı dans çalışmaları, müzikli öyküler ve müzik dinleme çalışmaları.

Etkinliklerin özelliklerine göre yukarıda sayılan bütün bu müzik etkinliklerini müzik saati içinde uygulayarak vermek mümkün olmayabilir. Bu gibi durumlarda bu tür müzik etkinliklerini Türkçe dil etkinliklerinde, serbest zaman etkinliklerinde, oyun etkinliklerinde, rutin (temizlik, dinlenme, beslenme gibi her gün tekrar edilen etkinlikler) etkinliklerde de verilebilir. (Örneğin, serbest zaman etkinliğinin içinde yer alan boya çalışmaları sırasında fon müziği olarak müzik dinletilebilir.).

El yıkama, giyinme, yemeğe oturma, sıraya girme, beslenme gibi faaliyetlerin yapıldığı rutin etkinliklerde çocuklar konuya uygun bir şarkı eşliğinde toparlanır ve bu şarkılarla birlikte etkinliği uygular. Şarkılar ve müzik eşliğinde toplanırken çocuklar olaya daha çabuk adapte olarak istenen davranışı yerine getirir.

Müzik Etkinliklerinin Gerçekleştirileceği Saati ve Süreyi Belirleme

Müzik etkinliklerinin içinde yer alan çalışmaların ne kadar sürede yaptırılacağını belirlerken çocukların yaş ve gelişim düzeyleri dikkate alınmalıdır.

Müzik etkinlikleri için:

- 6 yaş grubu çocuklarına 30-35 dakika
- 5 yaş grubu çocuklarına 20-25 dakika
- 3-4 yaş grubu çocuklarına 10-15 dakika süre ayrılmalıdır.

Erken çocukluk eğitiminin programında esneklik ilkesi vardır. Yukarıda belirtilen süre bu yüzden çocukların ilgileri, yetenekleri, sınıfın fiziksel durumu gibi nedenlerden dolayı değişebilir. Öğretmen sınıftaki çocukların durumlarını gözlemleyerek müzik etkinliğini sürdürmelidir.

Örneğin, öğretmen 6 yaş grubundaki çocuklar için belirlenmiş olan 30- 35 dakikalık bir müzik etkinliğini, içindeki çalışmalarla birlikte şu şekilde uygulatabilir:

Müzik etkinliğinin,

- 5 dakikası nefes açma
- 5 dakikası ses üretme, ses ayırt etmeye
- 5 dakikası ritim çalışmaları
- 15-20 dakikası da; şarkı söyleme çalışmaları, müzikli dramatizasyon, müzik dinleme, yaratıcı dans çalışmaları gibi çalışmalardan bir veya birkaç tanesi seçilerek yapılabilir.

Fakat yine de programda esneklik ilkesi düşünülerek bu süreler çocukların ilgi süreleri, yetenekleri, yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak değiştirilebilir.

Örnek:

ARI

Yaz geldi çiçekler açtı.
Arılar hep çalıştı.
Önce menekşeyi koklar,
Sonra gülü emeriz.
Arı balını, arı balını,
Biz çok severiz.
Fırtınalı havalarda,
Karlı buzlu günlerde,
Arı uyuklar, arı uyuklar,
Sıcak yuvada...
Yaz geldi, nazlı çiçekler,
Güzel güzel açalım.
Haydi arılar, haydi arılar biz çalışalım.

Yukarıda verilen bu şarkıyı bir günlük planda, müzik etkinlikleri içerisinde nasıl uygulayacağımızı görelim.

Çocuklar daire şeklinde rahatça oturtulur. Öğretmen sınıfa bir teyp veya VCD getirir. Öğretmen, önce teypten su sesini, suyun kayalıklara vurma sesini, kuş seslerini, insan seslerini, köpek havlama sesini sırayla dinletir. Bu seslerin neye ait olduklarını çocuklara sorar. Sesler ayırt edildikten sonra istenirse taklit de edilebilir. Sonra nefes alma çalışmalarına geçilir. Burada öğretmen; “Hava çok sıcak, çok terledik. Haydi hepimiz bir vantilatör olalım, yanımızdaki arkadaşımızı serinletelim. Üfleyelim.” der. Üfleme öykünmesi yapılır. Daha sonra öğretmen “Hava çok sıcak köpeğimiz dilini çıkarmış bu şekilde serinleyerek soluyor biz de aynı hareketi yapalım.” der. Solunma öykünmesi yaptırılır. Öğretmen “Arı” isimli şarkıyı öğretmeye geçer. Önce kendisi bir kez şarkıyı başından sonuna kadar doğru bir şekilde söyler. Daha sonra bölüm bölüm tekrar ederek çocuklara öğretir. Ritim çalışmaları yaptırmadan önce öğretmen kullanacağı ritim araçlarını belirlemiş, hangi aracı kullanacağına karar vermiş olmalıdır. Öğretmen, öğreteceği şarkının belirli yerlerinde ellerini çırparak ya da ayağını yere vurarak nasıl ritim tutulacağını çocuklara gösterir veya önceden çocuk sayısına göre hazırladığı marakasları, tefleri ellerine verir. Öğretmen verilen ritim araçlarını; çocukların şarkının hangi bölümünde, nasıl bir şekilde kullanacağını uygulamalı olarak daha önceden göstermelidir. Çocuklarla birkaç deneme yapılır. Ritim çalışmalarından sonra müzikli dramatizasyon çalışmalarına geçilebilir. Öğretmen şarkının dramatize edilmesi için rol dağıtımını yapar (Bunu yaparken çocukların istekleri dikkate alınmalıdır.). Şarkıda geçen arı, çiçek vb. rolleri çocuklara dağıtır. Çocuk sayısı artıyorsa kalan çocuklar koro oluşturarak şarkıyı söyler. Şarkıyı dramatize ederken gerekli olan kostüm ve aksesuarları rollere göre öğretmen çocuklara dağıtır. Daha sonra şarkı, müzik eşliğinde dramatize edilir. Bu çalışmalardan sonra çocuklar yerlerine oturtulur. Çocuklara enstrümantal bir müzik dinletilir. Müzik, birkaç dakikalığına durdurulup çocuklara neler hayal ettikleri sorulur. Öykülerini anlatmaları istenir. Ardından tekrar müzik çalınır. Bu durum çocukların ilgi sürelerine göre ayarlanır. Bu etkinlikten sonra fondan yine

enstrümantal bir müzik verilerek çocuklara serbestçe dans etmeleri söylenir. Yaratıcı dans etkinliğinden sonra çocuklar oturtularak, enstrümantal müziğin devamı dinletilir. Müzik etkinlikleri bu şekilde tamamlanmış olur.

Yukarıda verilen örnekteki gibi müzik etkinliklerinin içinde bulunan faaliyetleri bir gün içinde, bir tane etkinlikte verebileceğiniz gibi, bu etkinlikleri bölerek diğer faaliyetler içinde de (örneğin, serbest zaman etkinliğinde) alabilirsiniz.

Müzik etkinliklerinde kullanılacak olan araç gerecin seçilen kazanım ve göstergelere göre belirlenmesi:

Müzik etkinliklerinin istenen kazanıma ulaşabilmesi, çocuklar açısından daha ilgi çekici hâle gelebilmesi için araç gereç yönünden zengin olması gerekir. Öğretmen çocukların yaş ve gelişim özelliklerine göre iyi ve nitelikli bir müzik albümü oluşturabilmelidir. Müzikli dramatizasyon, yaratıcı dans ve müzikli öykülerde kullanılacak olan kostüm ve aksesuarları önceden belirlemeli, bunları müzik köşesinde her zaman hazır şekilde bulundurmalıdır. Müzik köşesinde bulunması gereken ritim araçları çeşitli türde ve sınıftaki çocuk sayısına yetecek kadar olmalıdır. Sınıfta bulunan müzik araç gereçleri sürekli kontrol edilmeli, eksikler varsa tamamlanmalı gerekiyorsa tamir edilerek düzenlenmelidir. Öğretmen planda kullanacağını belirlediği araç gereçleri uygulamaya geçmeden önce hazırlamalı, ortamı planladığı şekilde düzenlemelidir. Öğretmen yukarıda sayılan ilkeleri yerine getirirse müzik saatini amacına uygun bir şekilde uygulamış olur.

Müzik saati planlanırken müzik etkinliklerinin seçiminde dikkat edilecek noktalar:

- Öğretmen müzik etkinliklerini seçerken çocuğun yaş ve gelişim düzeylerine dikkat etmelidir (Örneğin her gün yeni bir şarkı öğretmek yerine ayda 2 ile 4 arasında şarkı öğretilebilir). Önemli olan çok sayıda şarkı öğretmek değil; müziği çocuğa sevdirebilmek, öğrenilen şarkının kalıcı olmasını sağlamaktır.
- Öğretmen müzik etkinliğini planlarken kazanım ve göstergeleri, kullanılacak araç gereci ve konuyu bir bütün olarak düşünmelidir.
- Öğretmen müzik etkinliklerini seçerken ve planlarken kurumun imkân ve olanaklarını düşünerek dikkate almalıdır.
- Müzik etkinlikleri, uygulama sonrasında çocuklarla birlikte değerlendirilmeli; bir sonraki etkinliğin seçiminde onların önerileri dikkate alınmalıdır.

2.1.1. Müzik Etkinliklerini Planlama ve Uygulama

Müzik etkinliklerinde kazandırılacak kazanım ve göstergeleri belirlenip bu kazanımlara uygun müzik etkinlikleri seçilir. Bu etkinliklerin ne kadar sürede verileceği belirlenir. Bunların planlanmasından sonra sıra uygulamaya gelir.

- Müzik etkinliklerini uygulamaya başlamadan önce uygulama yapılacak yerin etkinliğe hazırlanması gerekir.
- Etkinliğin yapılacağı yer belirlenir (sınıf, müzik odası vb. yerler). Bu yerin; temiz, havadar ve geniş olmasına dikkat edilmelidir.
- Müzik etkinliklerinde kullanılacak araç gereçler, öğretmen tarafından çocuk sayısına uygun şekilde hazırlanır.
- Kullanılması planlanan çalgılar gerekiyorsa akort edilir. Kostüm ve aksesuarlar hazırlanır.
- Grup, müzik etkinlikleri için hazırlanır (oturma şekli-oturma sırası- boy sırası).
- Öğretmen, şarkıya hazırlıklı gelmelidir. Şarkıyı çalabiliyorsa şarkıya çalgıyla eşlik etmelidir.
- Öğretmen uygulama sırasında yapılacak olan işlemleri çocuklara basit bir şekilde, sade bir dille anlatmalıdır.
- Ritim çalışması yapılacak ise ritim çalgılarının nasıl kullanılacağını uygulamalı olarak göstermelidir.
- Öğretmen rol dağıtımını yaparken çocukların isteklerini dikkate almalıdır.
- Öğretmen, rolleri gerektiğinde değiştirerek her çocuğun etkinliğe katılmasına imkân vermeli; çocuklar arasında oluşabilecek kıskançlık ve kırgınlığı önlemelidir.
- Rol almaktan, şarkı söylemekten çekinen çocuklar varsa bu çocuklar kesinlikle zorlanmamalıdır.
- Öğretmen, çocuklara rolleri dağıtırken çocuğun yaş ve gelişim durumunu çok iyi bilmelidir. Özel durumu olan çocuklarla birlikte etkinlik uygulanırken daha dikkatli davranılmalıdır.

Müzik etkinliklerinde nefes açma çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Kış mevsimindeyiz. Dışarıda kar yağıyor. Okuldan çıktık. Eve gidiyoruz. Hava çok soğuk. Eve geldik. Karnımız çok acıkmış. Annemiz çorba pişirmiş. Çorba içmek istiyoruz ama çorba çok sıcak. Haydi, hep birlikte üfleyelim ki çorba soğusun.
- Şimdi hepimiz arka arkaya tek tek sıra olalım, trenin lokomotiflerini oluşturuyoruz. Trenimiz dağlardan ovalardan geçiyor. Küçük köylere uğruyor, oradaki insanlara selam verelim. Haydi, hep birlikte lokomotiflerin çıkardığı sesleri çıkaralım. Çuffçuff- çuhçuh- puffpuff- çuhçuh vb. şekillerde sesler çıkarılır.

Ayrıca öğretmen aşağıda verilen örneklerle ilgili çeşitli hikâyeler oluşturarak nefes açma çalışmalarını sınıfta uygulatabilir:

- Hayali olarak mum üfleme
- Balon şişirme
- Pinpon topu üfleme
- Hayali tüy üfleme

Sesleri ayırt etme çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

Öğretmen, sınıfta bulunan teypten bir hayvanın sesini dinletir ve çocuklara çeşitli resimler gösterir. Bu resimlerin hangi hayvana ait olabileceği sorulur.

- İnsan sesleri (bebek, yaşlı insan vb.)
- Doğaya ait sesler
- Ev araçlarının sesleri
- Çeşitli müzik aletlerinin sesleri vb.

Ritim çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Öğretmen vücut organlarını kullanarak çeşitli sesler çıkarabilir (Örneğin; el çırpma, parmak şaklatma, yürüme, ayağını yere vurma vb.).
- Öğretmen ritim araçlarını kullanarak şarkıya uygun hareketler yaptırabilir.

Şarkı söyleme çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Çocukların yaş ve gelişim özelliklerine göre şarkılar seçilerek öğretilir. Daha önceden öğrenilmiş olan şarkılar tekrar edilerek pekiştirilir.

Yaratıcı dans çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Konu bahar mevsimi ise baharın neşesini, hareketini, canlılığını ifade eden müzikler çalınır. Çocuklar bu müziğe göre içlerinden geldiği gibi dans ederler.

Müzikli dramatizasyon çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Konuya uygun araç gereçler öğretmen tarafından seçilerek hazırlanır (Örneğin 'Baltalar Elimizde' isimli şarkı dramatize edilecek ise konuyla ilgili olarak ip, balta, orman için ağaç dekoru hazırlanmalıdır.). Seçilen parçayı ifade eden müzikler çalınmalıdır.

Müzikli öykülerle ilgili uygulama örnekleri:

- Müzik aletleri ile ilgili bir öykü oluşturulabilir. Bu öykü, müzik eşliğinde çocuklara sunulabilir. Öyküyü öğretmen ya da çocuklar birlikte oluşturabilir.

Müzik dinleme çalışmaları ile ilgili uygulama örnekleri:

- Sınıfta öğretmen herhangi bir enstrümanı kendisi çalabilir. Kasetten, CD' den çalınan veya söylenen bir müzik eseri çocuklara dinlettirilebilir. Ayrıca sınıfa bir konuk getirtilerek canlı müzik şeklinde de çocuklara müzik dinleme etkinlikleri verilebilir.

Yukarıda örnek olarak verilen çalışmaların sadece müzik etkinlikleri içinde yapılması gerektiği gibi bir kural yoktur. Bu çalışmaların bir gün içinde müzik etkinliklerinde mutlaka alınması şartı da yoktur. Bu çalışmalara diğer etkinlikler içinde de yer verilebilir.

Müzik çalışmaları diğer etkinlikler içinde şu şekilde yer alabilir:

- **Serbest zaman etkinliklerinde müzik:** Serbest zaman etkinlikleri içinde çocuk ilgi köşelerinde oyun oynarken, boya çalışmalarını yaparken, kâğıt işleri çalışmalarını yaparken, artık malzemelerle çalışırken, yoğurma maddeleri ile çalışırken; rahatlaması, kendini ifade etmesi, özgür olması ve yaratıcılığının gelişmesi açısından fonda uygun bir müzik çocuklara dinletilir. Fakat verilen müzik yapılmakta olan etkinliğe uygun olmalıdır.
- **Türkçe dil etkinliklerinde müzik:** Anlatılan hikâyelerin ve masalların canlandırılmasında müzikten yararlanılabilir.
- **Oyun etkinliklerinde müzik:** Oyun etkinliği çocukların çok sevdiği bir etkinliktir. Oyun etkinliği ile müzik etkinliğini birleştirmek çocuğun çok hoşuna gider. Müzik eşliğinde oynanan oyunlar çocuğun daha çok ilgisini çeker. Çocuğun rahatlamasını sağlar.
- **Dramatik etkinliklerde müzik:** Dramatize şarkıları söylerken çocuk hayal gücünü geliştirir. Söylediği şarkıyla ilgili olayları gözünde canlandırır. Bu şekilde çocuk daha aktif olur. Söylediği şarkının anlamına dikkat ederek şarkıyı kavrar.
- **Rutin etkinliklerde müzik:** Çocuğun rutin etkinliklerde yaptığı davranışlar müzikle desteklenirse daha kalıcı ve yararlı olur. Toplanma ve temizlik saatinde konuyla ilgili şarkılar söylenilerek çocuklar bir araya getirilirse rutin etkinlikler çocuklar için daha etkili olur. Yapılması gereken şeyleri çocuklar daha seri ve çabuk bir biçimde yerine getirirler. Uyku saatinde çocuğa ruhsal yönden rahatlatıcı müzikler çalınmalıdır. Beslenme saatinde çocuğun iştahını açacak, onları neşelendirip aynı zamanda rahatlatacak şarkılar ve müzikler çalınmalıdır.

Kazanım ve göstergelere uygun müzik etkinlikleri planlama örnekleri:

Örnek etkinlik 1: Yaratıcı dans

Öz-bakım becerileri

Kazanım 2. Giysilerini giyme ve çıkarabilme

Göstergeler:

1. Çocuk, duruma ve hava koşullarına uygun giyeceği seçer.
2. Çocuk, giysilerini yardımsız çıkarır.
3. Çocuk, giysilerini yardımsız giyer.
4. Çocuk, giysilerini doğru şekilde giyer.
5. Çocuk, giysilerini asar.

Psikomotor alan

Kazanım 2.El, göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapabilme

Göstergeler:

4. Nesnelere takar.
5. Nesnelere çıkarır.

Sosyal-duygusal alan

Kazanım 2. Duygularını fark edebilme

Göstergeler:

1. Çocuk, duygularını söyler.
4. Çocuk, duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Kazanım 11. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme

Göstergeler:

1. Estetik bedensel hareketlerle yürür, dans eder.
7. Ürünlerini çeşitli yollarla sunar.
8. Sunularında hayali, gerçek nesnelere kullanır.

Uygulama: Öğretmen, çocuklardan gözlerini kapatmalarını ister. Bir giyim mağazasında olduklarını düşünmelerini ister. Bu mağazada renk renk şapkaların bulunduğunu ve bu şapkalardan istediklerini alıp başlarına takmalarını ister. Daha sonra öğretmen çocuklara bu konuyla ilgili olarak çeşitli sorular sorar. “Nasıl bir şapka taktınız? Şapkalar size büyük mü, küçük mü geldi? Şapkalar dar mı yoksa geniş mi oldu?” Daha sonra öğretmen müziği açar. Çocuklardan başlarına taktıkları hayali şapkalar ile dans etmelerini ister. Dans sırasında çocuklara gerekli yönergeleri verir.

Örnek etkinlik 2 Müzikli öykü

Dil alanı

Kazanım 5.Dinlediklerini çeşitli yollarla ifade edebilme

Göstergeler:

5. Dinlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü vb. yollarla sergiler.

Araç gereçler: Öyküde geçen aksesuar ve kıyafetler

Uygulama: Çocuklar daire şeklinde oturtulur. İstenen bir konuda öykü anlatılır veya çocukların önceden bildikleri bir öykü hep birlikte tekrar edilir. Öyküde geçen karakterler çocuklar arasından seçilir (çocukların isteklerine göre). Çocuklardan şarkı söyleyerek öyküyü canlandırmaları istenir.

Etkinlik küçük yaş grubuna uygulanıyor ise şarkıda geçen ifadeler basit ve kısa olmalıdır.

Örnek etkinlik 3. Ses üretme- ses ayırt etme- ses dinleme çalışmaları

Dil alanı

Kazanım 1.Sesleri ayırt edebilme

Göstergeler:

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Sesin özelliğini söyler.
4. Verilen sese benzer ses çıkarır.

Kullanılacak araç gereçler:

Çeşitli renkte kalemler veya ritim çubukları, cam, metal, plastik bardaklar

Uygulama: Her çocuğa plastik, metal, cam bardaklar rastgele dağıtılır. Kalemler veya ritim çubukları dağıtılır. Çocuklardan ritim çubukları ya da kalemler ile bu bardaklara vurarak kendi müziklerini oluşturmaları istenir. Her çocuğun yaptığı müzik sıra ile dinlenir ve alkışlanır.

Örnek etkinlik 4. Ritim çalışmaları (müziğin ritmine uyarak hareket edebilme)

Sosyal-duygusal alan

Kazanım 2. Duygularını fark edebilme

Göstergeler:

4. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Kazanım 4. Kendi kendini güdeleyebilme

Göstergeler:

1. Kendiliğinden bir işe başlar.
2. Başladığı işi bitirme çabası gösterir.

Kazanım 11. Estetik özellikler taşıyan ürünle oluşturabilme

Göstergeler:

5. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
7. Ürünlerini çeşitli yollarla sunar.
8. Sunularında hayali / gerçek nesnelere kullanır.

Bilişsel alan

Kazanım 3. Dikkatini toplayabilme

Göstergeler:

1. Dikkat edilmesi gereken nesneyi, durumu, olayı fark eder.
2. Dikkatini nesne, durum, olay üzerinde yoğunlaştırır.
3. Dikkat edilmesi gereken nesneyi, durumu, olayı söyler.
4. Nesneyi, durumu, olayı ayrıntılarıyla açıklar.

Kazanım 4. Algıladıklarını hatırlayabilme

Göstergeler:

9. Nesne, durum ya da olayı bir süre sonra yeniden ifade eder.

Kazanım 18. Problem çözebilme

Göstergeler:

1. Problemi söyler.
2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerir.
3. Çözüm yolları içinden en uygun olanlarını seçer.
4. Seçilen çözüm yollarını dener.
5. En uygun çözüm yoluna karar verir.
6. Karar verdiği çözüm yolunun gerekçelerini açıklar.

Kullanılacak araç gereçler:

Çocuk sayısına göre değişik boylarda el feneri, değişik ritimlerde müzik parçaları

Uygulama: Öğrencilere el fenerleri dağıtılır. Kaset teybe yerleştirilir. Öğrencilerden çalınan müziğin ritmine uygun olarak el fenerlerini yakıp söndürmeleri istenir. Öğrenciler el fenerlerini yakıp söndürürken öğretmen de çeşitli benzetmeler yapabilir (Örneğin; “Rüzgâr başladı. İnsanlar şapkalarını, şemsiyelerini uçmaması için sıkıca tutuyorlar. Rüzgâr hızlanıyor.” gibi.).

Örnek etkinlik 5. Ses dinleme-ayırt etme-canlandırma

Sosyal-duygusal alan

Kazanım 2. Duygularını fark edebilme

Göstergeler:

1. Duygularını söyler.
4. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Dil alanı

Kazanım 1. Sesleri ayırt edebilme

Göstergeler:

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Sesin özelliğini söyler.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.

Bilişsel alan amaçlar ve kazanımlar

Kazanım 1. Dikkatini toplayabilme

Göstergeler:

1. Dikkat edilmesi gereken nesneyi / durumu / olayı fark eder.
2. Dikkatini nesne /durum / olay üzerinde yoğunlaştırır.
3. Dikkat edilmesi gereken nesneyi / durumu / olayı söyler.
4. Nesneyi / durumu / olayı ayrıntılarıyla açıklar.

Kazanım 4. Algıladıklarını hatırlayabilme

Göstergeler:

9. Nesne, durum ya da olayı bir süre sonra yeniden ifade eder.

Kazanım 18. Problem çözebilme

Göstergeler:

1. Problemi söyler.
2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerir.
3. Çözüm yolları içinden en uygun olanlarını seçer.
4. Seçilen çözüm yollarını dener.
5. En uygun çözüm yoluna karar verir.
6. Karar verdiği çözüm yolunun gerekçelerini açıklar.

Uygulama: Çocuklara herhangi bir müzik aleti ya da ritim araçlarının resimleri gösterilir. Bununla ilgili olarak;

Resimde gösterilen müzik aletinin çıkardığı sesi taklit ediniz. Çıkan sese ait benzer sesleri çevrenizde nerelerde duyuyorsunuz? Söyleyiniz. Bu sesleri hangi nesneyi kullanarak çıkartabilirsiniz? Deneyerek gösteriniz.

- Resimde gösterilen müzik aletlerine ait sesi duyduğunuzda aklınıza hangi olay geliyor? Cevaplayınız (Örneğin; su sesi, gök gürültüsü).
- Resimde gösterilen müzik aletlerinden çıkan sesi siz de taklit ediniz. Bu ses ile ilişkili bir hayvan düşününüz. Düşündüklerinizi anlatınız.

Örnek etkinlik 6. Fen ve doğa çalışmaları (gözlem) Müzik etkinlikleri (ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları-müzikli öykü)

Sosyal-duygusal alan

Kazanım 2. Duygularını fark edebilme

Göstergeler:

1. Duygularını söyler.
4. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Kazanım 3. Duygularını kontrol edebilme

Göstergeler:

1. Olumlu / olumsuz duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyar.
3. Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlar.

Kazanım 11. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme

Göstergeler:

5. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
7. Ürünlerini çeşitli yollarla sunar.
8. Sunularında hayali / gerçek nesnelere kullanır.

Dil alanı

Kazanım 1. Sesleri ayırt edebilme

Göstergeler:

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Sesin özelliğini söyler.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.

Kazanım 4. Kendini sözel olarak ifade edebilme

Göstergeler:

1. Dinlerken / konuşurken göz teması kurar.
2. Sohbeta katılır.
3. Belli bir konuda konuşmayı başlatır.
4. Belli bir konuda konuşmayı sürdürür.
5. Söz almak için sırasını bekler.
6. Duygu, düşünce ve hayallerini söyler.
7. Duygu, düşünce ve hayallerini yaratıcı yollarla açıklar.

Bilişsel alan

Kazanım 2. Olay ya da varlıkların çeşitli özelliklerini gözlemleyebilme

Göstergeler:

1. Olay ya da varlıkların özelliklerini söyler.
2. Olay ya da varlıkların özelliklerini karşılaştırır.

Kazanım 3. Dikkatini toplayabilme

Göstergeler:

1. Dikkat edilmesi gereken nesneyi / durumu / olayı fark eder.
2. Dikkatini nesne / durum / olay üzerinde yoğunlaştırır.
3. Dikkat edilmesi gereken nesneyi / durumu / olayı söyler.
4. Nesneyi / durumu / olayı ayrıntılarıyla açıklar.

Kazanım 4. Algıladıklarını hatırlayabilme

Göstergeler:

1. Olay ya da varlıkları söyler.
9. Nesne, durum ya da olayı bir süre sonra yeniden ifade eder.

Kazanım 5. Varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme

Göstergeler:

1. Varlıkları bire bir eşleştirir.

Kazanım 18. Problem çözebilme

Göstergeler:

1. Problemi söyler.
2. Probleme çeşitli çözüm yolları önerir.
3. Çözüm yolları içinden en uygun olanlarını seçer.
4. Seçilen çözüm yollarını dener.
5. En uygun çözüm yoluna karar verir.
6. Karar verdiği çözüm yolunun gerekçelerini açıklar.

Uygulama: Öğretmen, çocuklara önceden kaydederek hazırladığı, toplarla oynanan, değişik oyun ve spor dallarının (basketbol, futbol, tenis, toplu jimnastik, pingpong, hentbol, folg (su topu), Amerikan futbolu, beyzbol, bowling vb.) yer aldığı televizyondan görüntüleri kısa kısa izletir. Her görüntünün ardından çocuklar ile bu oyunda/sporda kullanılan topun nasıl ses çıkardığı konusunda konuşur. Sonra (televizyonun ekranını çocukların izleyemeyecekleri şekilde) görüntüleri karışık sırada dinletir ve dondurur. Öğretmen çocuklardan hangi sesin hangi topa ait olduğunu bulmalarını söyler. Çocuklar tahmin ettikleri sonuçları birbirlerine açıklar, daha sonra görüntüler tekrar izletilerek tahmin ettikleri sonuçlarla görüntüler karşılaştırılır.

Öğretmen, çocuklara “Topların daha değişik sesler çıkarmalarını sağlayabilir miyiz? Bunu nasıl gerçekleştirebiliriz? Bunun için nelere ihtiyaç duyarız? İhtiyaç duyduğumuz şeyleri nerelerden bulabiliriz?” sorularını sorarak çocukların ihtiyaç duydukları malzemeleri bulmalarına ve düşüncelerini denemelerine yardımcı olur(Öğretmen o gün ve öncesinde müzik köşesine, içinde değişik cisimlerin bulunduğu şeffaf marakaslar bırakır.). Çalışmanın bitiminde, çocukların oluşturdukları toplara ait olan sesler dinlenir. Sonra öğretmen çocuklara, çelik tencere kapakları cam kapaklar plastik leğenler, yarısı su dolu pet şişeler verir ve “Bu materyallerle nasıl ses çıkarılabilir?” sorusunu yönelterek çocukların oluşturdukları bu materyalleri kullanarak sesler çıkarmalarına fırsat verir. Öğretmen, çocuklara “Çocuklar toplarımızın başına değişik, ilginç olaylar gelmiş. Bu olayları konuşmadan ve görüntü kullanmadan sadece seslerle anlatmak istesek kendi yaptığımız sesli topları ve benim getirdiğim materyalleri kullanarak bunu nasıl yapabilirsiniz? ‘ ’ der.

Yönergeyi sözlü ifade eder:

“Deniz (sınıftaki bir öğrenci), annesiyle pingpong oynarken topu hızla gitmiş gitmiş, karşı duvara çarpmış.” Deniz’in topu hızla giderken nasıl ses çıkarmış olabilir? Duvara çarptığında nasıl ses çıkarmış? Bu sesi nasıl çıkarabilirsin? gibi sorular yöneltilir.

Bu yönerge şöyle çeşitlendirilir:

“Haluk, kardeşiyle basketbol oynarken topu elinden kaçmış, top çok yükseklere zıplayarak gitmiş ve büyük bir su birikintisinin içine düşmüş.” (Acaba Haluk’un topu yükseklerle zıplayarak giderken nasıl ses çıkarmış, suyun içine düşünce nasıl ses çıkarmış?)

“Cem kardeşiyle bowling oynarken top öyle hızlı yuvarlanarak gitmiş ki lobutlara tam ortadan çarpmış ve hepsini devirmiş.”(Acaba Cem’in topu yerde hızla yuvarlanarak giderken nasıl ses çıkarmış? Lobutlara çarptığında nasıl ses çıkarmış?)

“Mehmet, arkadaşı ile futbol oynarken öyle bir şut çekmiş ki top havada uçmuş. Evlerinin aynasını çarpmış.” (Acaba Mehmet’in topu uçar gibi giderken nasıl ses çıkarmış, evlerinin aynasına çarpınca nasıl ses çıkarmış?)

“Aydın arkadaşı ile tenis oynarken arkadaşı topu karşılayamamış ve top fazla yükselmeden zıplayarak gitmiş ve çimlerin üzerine düşmüş.” (Acaba Aydın’ın topu yükselmeden zıplayarak giderken nasıl ses çıkarmış? Çimlere düştüğünde nasıl ses çıkarmış?)

Bu çalışma teybe kaydedilir. Sonra bu sesler teypten çocuklara dinletilir. Çocukların kendi toplarına ait sesleri tanımları beklenir.

2.2. Müzik Etkinlikleri Araştırmada Başvurulacak Kaynakları Sıralama

Kaynaklardan yapacağımız eğitime uygun olan bilgileri seçip saptamaya **kaynak tarama** denir.

Müzik etkinliklerini araştırırken başvurulabilecek kaynaklar; kitaplar, basın yayın araçları ve kültürel özelliklerimizi yansıtan ve ağızdan ağıza bu güne ulaşan ninni, tekerleme, saymaca ve türkülerden yararlanılabilir.

2.2.1. Kitaplar

Erken çocukluk dönemindeki müzik etkinlikleri için özel hazırlanmış, başlı başına bir ders kitabı yoktur. Ancak değişik yazar ve bestecilerimizin yayımladıkları çocuk müzik kitapları erken çocukluk döneminde de kullanılmaktadır. Erken çocukluk eğitiminde müziğin önemli bir bölümünü şarkılar oluşturmaktadır. Erken çocukluk eğitiminde çocuklara öğretilebilecek şarkıların bulunduğu kitap isimleri, yazarı ve yayınevleri ile ilgili liste hazırlanabilir. Eğitimci bu listeyi zaman içinde genişleterek güncelleştirebilir. Böylece çok zengin bir müzik albümüne sahip olabilir.

2.2.2. Basın Yayın Araçları

Kitapların dışında özellikle ilkokul, ortaokul ve liseler için yayınlanan müzik yayınları, Türk halk müziği, Türk sanat müziği, Türk pop müziği müzik yayınları, gazete ve dergilerdeki çeşitli şarkı ve türkülerde erken çocukluk eğitiminde müziğe katkıda bulunmaktadır. Bu yüzden gazete ve dergilerin çocuk sayfaları, banka vs. özel kuruluşların çocuk yayınları, çocuk dergileri düzenli incelenerek erken çocukluk eğitiminde müzik kaynakları zenginleştirilmelidir.

Radyo, TV yayınları, CD'li çocuk şarkı kitapları, çocuk şarkılarının bulunduğu koro ve solo çocuk CD'leri piyasada satılmaktadır. Hatta internette de bu yayınlar satış amaçlı tanıtılmaktadır.

2.2.3. Diğer Kaynaklar

Kitaplar, yazılı basın ve yayın araçları dışında ağızdan ağıza dolaşan büyüklerin ve çocukların söylediği ninni, tekerleme, saymaca ve türküler diğer kaynaklardan da öğrenilmektedir. Birçok türkü ve tekerleme derlenip yazılı kaynaklara geçirilmişse de yeni yeni türkü, tekerleme ve saymacalar halk içinde yaygınca kullanılmaktadır. Annenin çocuğunu uyutmak için söylediği ninniler ilk çocuk müziği denemeleridir ve halk kaynakları içindedir.

Japon Eğitimci Shinicki Suzuki, Nurtured By Love adlı eserinde müzikle ilgili düşüncelerini; "Ben sadece iyi vatandaşlar yetiştirmek istiyorum. Eğer bir çocuk doğumundan itibaren iyi müzik dinler ve onu çalmayı öğrenirse; **disiplin, duyarlılık, hoşgörü kazanır. İyi bir kalbe sahip olur.**" şeklinde ifade etmiştir.

2.3. Müzik Albümü Oluşturma

Okul öncesi müzik öğretimi için oluşturulacak müzik albümündeki şarkıların genel özellikleri:

- Çocuk şarkılarının ses genişliği çocukların ses sınırını aşmayan genellikle re-la aralığında 5 notadan oluşmalıdır.
- Çocuk şarkılarında bir sestem öteki sese geçerken büyük atlamalar olmamalıdır. Genellikle ikili üçlü aralıklar uygun atlamalardır.
- Çocuk şarkıları çocuğa uygun olmalı, çocukların duygu ve düşüncelerini yansıtabilirdir.
- Çocuk şarkıları ritmik özellikte olmalıdır.
- Müzik cümleleri kısa bir motiften oluşmalıdır.
- İlk cümleden sonra gelen cümleler küçük değişiklikler içermelidir.
- Çocuk şarkılarının sözleri ve ezgisi; basit, yalın ve özgün olmalıdır.
- Çocuk şarkıları ezgi olarak özgün ve kolay olmalı, konu olarak çocuğu doğruya, iyiye ve güzele yöneltmelidir.
- Ritim bakımından basit olmalıdır.
- Çocuk şarkılarında (prozodi) ses-söz uyumu olmalıdır.
- Çocuk şarkıları öykünebilir (dramatize edilebilir) olmalıdır.
- Çocuk şarkıları Mili Eğitimin amaçlarına, Okul Öncesi Eğitimin amaçlarına uygun olmalıdır.
- Şarkılar hedef ve davranışları kazandırmaya, verilmek istenen temaya uygun olmalıdır.
- Şarkılar çocuğun yaşına, yeteneklerine uygun olmalıdır.
- Şarkı seçerken; türkü, şarkı, tekerleme, diğer ulusların çocuk şarkıları gibi geniş bir dağarcıktan dengeli olarak seçim yapılmalıdır.

Çocuk şarkı albümü hazırlama ilkeleri:

- Albümün, okul öncesi çocuğuna prozodi bakımından uygunluğuna dikkat edilmelidir.
- Sözlerin anlamının çocuğa uygunluğuna dikkat edilmelidir.
- Şarkıların kaynağı belirtilerek listelenmelidir
- Şarkılar aktarma oluşuna göre listelenmelidir.
- Şarkıların hangi gelişim alanı için etkili olduğu belirtilmelidir.
- Şarkıların hangi yaş grubu için uygun olduğu belirtilmelidir.
- Şarkıların ritim özelliği belirtilerek listelenmelidir.
- Şarkıların hangi ses aralığında olduğu belirtilmelidir.

Çocuk şarkıları ile ilgili albümler özelliklerine göre farklı içeriklerde de düzenlenebilir.

Örnek Çocuk Şarkıları, Ninniler, Tekerlemeler ve Türküler

Bulut Olsam

Havada bir top bulut olsam,
Ne güzel parasız dolaşırdım.

Sinop'a doğru gezinirdim,
Oradan Hatay'a süzülürdüm.

Ne şirin bir yurt bu güzel yurt,
Denizi güneşi havasıyla.

Pazara Gidelim

Pazara gidelim,
Bir tavuk alalım.
Pazara gidip bir tavuk alıp, napalım?
Gıtıgıtıdak gıtıgıtıdak diyelim.

Pazara gidelim
Bir elma alalım.
Pazara gidip bir elma alıp napalım?
Hapur hupur hapur hupur yiyelim.

23 Nisan

Sanki her tarafta var bir düğün,
Çünkü en şerefli en mutlu gün.
Bugün Yirmi Üç Nisan,
Hep neşeyle doluyor insan.

Atatürk'ü Severim

Atatürk'ü severim, Atatürk'ü severim
Sevgi dolu yüreğim, Atatürk'ü severim.

Atatürk'ü severiz, Atatürk'ü severiz,
Annem babam hepimiz, Atatürk'ü severiz.

Ninniler

Çocuğum geceleri yatağın
Çağırır bir ninniye vücudunu
Bu sesler gecelere
Sanki bir ninni söyler
Gece bu sesleri
Bir ninni gibi dinler
Uyusun da büyüsün ninni

Dandini dandini dastana
Danalar girmiş bostana
Kov bostancı danayı
Yemesin lahanayı
Lahana da yemez
Kürkünü yer
Benim yavrum lokum yer
Ninni, ninni

Tekerleme Sayışma

Leylek

Leylek leylek havada
Yumurtası tavada
Oynaşıyor çocuklar
Kırda dağda ovada
Çağırın gelsin et yesin
Et yemezse ot yesin.

Ebe

Ebe ebe gel bize, uzaktan vur elimize
Sen vurmazsan ebesin bir iki üç dört...

On parmak

İki elde on parmak,
İnanmazsan say da bak.
Bir iki üç dört beş,
Beşte öteki elim on etmez mi şekerim.

Türküler

Dere Geliyor Dere

Dere geliyor dere yalelelyalelel
Kumunu sere sere yalelelli,
Al beni götür dere yalelelyalelel
Yârin olduğu yere yalelelli

Receb'im

Gemilerde talim var, bahriyeli yarım var.
O da gitti sefere ne talihsiz başım var.
Hani benim Recebim Receb'im?
Sarı lira vereceğim,
Almazsan,
Karakola gideceğim...
Gemi gelir yanaşır içi dolu çamaşır.
İstanbul'un kızları Recep diye dolaşır.
Hani benim Receb'im Receb'im
Sarı lira vereceğim,
Almazsan,
Karakola gideceğim...

Kekliğim

Kekliğim kınalıdır, kanadı karalıdır,
Kanadı yaralıdır oy.
Kekliğim gitti gelmez, yüreğim yaralıdır,
Yüreğim yaralıdır oy.

Demirciler

Demirciler demiri neyle döverler, neyle döverler?
Şöyle döverler, böyle döverler.

Marangozlar tahtayı ne ile oyarlar, ne ile oyarlar?
Şöyle oyarlar, böyle oyarlar.

Balıkçılar balığı ne ile tutarlar, ne ile tutarlar?
Şöyle tutarlar, böyle tutarlar.

Fırıncılar ekmeği ne ile yaparlar, ne ile yaparlar?
Şöyle yaparlar, böyle yaparlar.

DEĞERLER ETKİNLİĞİ 2

Paylaşma ve Yardımlaşmayla İlgili Atasözleri

Danışan dağı aşmış, danışmayan yolu şaşmış.

Kimi meseleler vardır ki, insanın onu tek başına halletmesi mümkün değildir. Bu durumda yapacağı tek şey, bilmediği şeyler hakkında uzmanlara başvurmak ve onlardan bilgi almaktır. Bu durumda, işleri kolaylaşacak, güçlükleri zorlanmadan yenecektir. Aksine hareket etmek, bilene sorup danışmaktan kaçmak, işleri zorlaştıracak, insanı çıkmazın içine itecektir.

Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

Birlikte iş görmek, birlikte yolculuk etmek, birlikte yaşamak isteyen karı-koca gibi insanlar arasında öncelikle bir uyumun olması şarttır. Bu uyum da karşılıklı saygı ve sevgi temeline dayanır. Tek taraflı sevgi ve saygı uyumu sağlamaya yetmez, ortada düzen diye bir şey kalmaz, kurulan beraberlikten de hayır gelmez.

Derdini söylemeyen derman bulamaz.

Her derdin, müşkülün, güç ve sıkıntının altından insanın tek başına kalkması mümkün değildir. Böyle kötü bir durumda bulunan kişi, içinde bulunduğu bu durumu kendisine yardımcı dokunacak kimselere, yakınlarına açmalıdır. Derdine ancak bu şekilde çare bulabilir, sıkıntılarından kurtulup rahatlayabilir.

Dost dostun eyerlenmiş atıdır.

Hakikî dost, dostunun en sıkışık zamanında yardımına koşmaya hazır durumda bekler.

Bir elin nesi var iki elin sesi var.

İnsanın gücü sınırlıdır. Bunun için büyük işlerin üstesinden tek başına gelemeyiz. Bu tür işleri başarabilmek için başkalarıyla işbirliğine, dayanışmaya girer. Güçleri birleştirerek zor işlerin altından böylelikle kalkar.

Yukarıda verilen atasözlerinin ana düşünceleri birer paragraflık metinle açıklanmıştır. Sizlerde en az 3 tane yardımlaşma ve paylaşmayla ilgili atasözü bulup birer paragraflık metinle açıklayıp arkadaşlarınızla paylaşınız.

UYGULAMA

Erken çocukluk döneminin özelliklerine uygun müzik etkinliklerini araştırınız. Bu özelliklere uygun etkinlik seçerek araç gereci hazırlayınız. Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarının yer aldığı ve içinde etkinliklerin bulunduğu sunumu bilgisayar ortamında hazırlayınız. Etkinliğinizin sonucunu rapor hâline getirip arkadaşlarınızla paylaşınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Müzik etkinliklerinin planlanmasında dikkat edilecek noktaları inceleyiniz.	➤ Müzik etkinliklerinin planlanmasında dikkat edilecek noktaları istekli, dikkatli düzenli olarak incelemelisiniz.
➤ Müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri inceleyiniz.	➤ Müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri dikkatli, güvenilir, objektif olarak incelemelisiniz.
➤ Seçtiğiniz müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri hazırlayınız.	➤ Seçtiğiniz müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri istekli, yaratıcı ve estetik, temiz ve titiz hazırlamalısınız.
➤ Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarını çekiniz.	➤ Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarını istekli, yaratıcı ve estetik olarak çekmelisiniz.
➤ Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarının yer aldığı ve içinde etkinliklerin bulunduğu bilgisayar ortamında sunum hazırlayınız.	➤ Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarının yer aldığı ve içinde etkinliklerin bulunduğu bilgisayar ortamında istekli, dikkatli bir şekilde sunum yapmalısınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri "**Evet**", kazanamadığınız becerileri "**Hayır**" kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Müzik etkinliklerinin planlanmasında dikkat edilecek noktaları inceleyiniz.		
2. Müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri incelediniz mi?		
3. Seçtiğiniz müzik etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri hazırladınız mı?		
4. Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarını çektiniz mi?		
5. Müzik etkinliğinin ve etkinlik için yaptığınız araç gerecin fotoğraflarının yer aldığı ve içinde etkinliklerin bulunduğu sunumu bilgisayar ortamında hazırladınız mı?		
6. Hazırladığınız sunumu sınıfta arkadaşlarınızla paylaştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "**Hayır**" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "**Evet**" ise Ölçme ve Değerlendirmeye geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Şarkı albümü hazırlanırken; albümün, okul öncesi çocuğuna prozodi bakımından uygunluğuna dikkat edilmelidir.
2. () Müzik etkinliğinde öğretmenin önceden etkinliğe hazırlanarak planlamasına gerek yoktur.
3. () Çocuk şarkıları ezgi olarak özgün ve kolay olmalı, konu olarak çocuğu doğruya, iyiye ve güzele yöneltmelidir.
4. () Müzik etkinliği içinde yer alan çalışmaların ne kadar sürede yaptırılacağı belirlenirken çocukların yaş ve gelişim düzeyleri dikkate alınmalıdır.
5. () Müzik etkinliklerinde kullanılacak ritim araçları çocuk sayısından az olabilir.

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

6. Müzik etkinlikleri uygulanırken aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
A) Müzik etkinliğinin uygulanacağı yer hazırlanmalıdır.
B) Kullanılacak olan çalgılar akort edilir.
C) Kostüm ve aksesuar hazırlanmasına ihtiyaç yoktur.
D) Öğretmen rolleri dağıtırken çocukların isteklerini dikkate almalıdır.
E) Grup müzik etkinlikleri için hazırlanır.
7. Müzik etkinliklerinde uygulama yapılacak yerin özelliği nasıl olmalıdır?
A) Temiz, havadar
B) Kapalı, sıcak
C) Çok soğuk
D) Çok sıcak
E) Ilık
8. Öğretmen; ritim çalışmalarını, uygulama sırasında yapılacak işlemleri çocuğa nasıl anlatmalıdır?
A) Çabuk
B) Karmaşık
C) Hızlı
D) Yavaş
E) Basit ve sade

9. Öğretmen müzik etkinliklerini yürütürken aşağıdakilerden hangisini dikkate almalıdır?
A) Çocuklara her gün yeni bir şarkı öğretmelidir.
B) Günlük eğitim programında müzik etkinliklerinin tüm tekniklerini kullanmalıdır.
C) Müzik etkinliklerine başlı başına veya diğer etkinliklerin içerisinde yer vermelidir.
D) Müzik etkinlikleri içinde öncelik özellikle ritim çalışmalarına verilmelidir.
E) Şarkı öğretimine öncelik verilmelidir.
10. Aşağıdakilerden hangisi müzik albümü hazırlama ilkelerindedir?
A) Sözlerin anlamının çocuğa uygunluğuna dikkat edilmelidir.
B) Şarkılar aktarma oluşuna göre listelenmelidir.
C) Şarkıların ritim özelliği belirtilerek listelenmelidir.
D) Şarkıların kaynağı belirtilerek listelenmelidir.
E) Hepsi

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğruysa Modül Değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi çocuğun sesini geliştirir?
A) Şarkı söylemek
B) Uyumak
C) Ders çalışmak
D) Oyun oynamak
E) Koşmak
2. Aşağıdakilerden hangisi sesin oluşmasında gerekli havayı veren organdır?
A) Böbrek
B) Kalp
C) Dil
D) Akciğer
E) Diyafram
3. Aşağıdakilerden hangisi çocuğun müzik yönünden boş zamanlarını değerlendirmesine yardımcı olur?
A) Oyun oynamak
B) Gezmek
C) Ailesine yardımcı olmak
D) Çalgı çalmak
E) Bilgisayar oyunları
4. Aşağıdakilerden hangisi 0-6 yaş grubu çocuğuna disiplin kazandırır?
A) Doğa gezileri
B) Oyun etkinliği
C) Okuma yazma çalışmaları
D) Müzik etkinliği
E) Matematik etkinliği
5. Şarkı seçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A) Günlük yaşamla ilgili konulardan şarkılar seçilmelidir.
B) Çocukların yaş ve gelişim düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır.
C) Şarkının içinde çocukların bilmediği kelimeler varsa açıklanmalıdır.
D) D) Milli kültürünü, vatanını ve ulusunu tanıtan şarkılar olmalıdır.
E) Hepsi

6. Ritim çalışmalarında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Ritim çalışmalarında müzik aletleri kullanılabilir.
B) Çocukların ritim duygularını geliştirmeye yönelik etkinliklerdir.
C) Ritim çalışmalarının başlangıcı, öğrenilen bir şarkıya eşlikle yapılabilir.
D) Ritim çalışmalarında, müzik aletlerini bütün çocukların kullanması sağlanmalıdır.
E) Ritim çalışmalarında kullanılan aletler çocuklarla da hazırlanabilir.
7. Erken çocukluk eğitimi kurumlarında, müzik seçiminde aşağıdakilerden hangisinin olmamasına dikkat edilmelidir?
- A) Neşeli parçalar
B) Çocuğu hırçın yapan parçalar
C) Dramatize etmeye uygun olan parçalar
D) Eğitici ve öğretici parçalar
E) Hareket etmelerine ve dansa uygun parçalar
8. Aşağıdakilerden hangisi 0-6 yaş grubu çocuğunun mili duygularını geliştirir?
- A) Rond yaptırmak
B) Şarkı söyletmek
C) Tekerleme söyletmek
D) Milli marşlar söyletmek
E) Ritim aletleri kullandırmak
9. Aşağıdakilerden hangisi müzik etkinlikleri içerisinde uygulatılırsa çocuğa güven duygusu kazandırır?
- A) Oyun oynatmak
B) Şarkı söyletmek
C) Yürüyüş yaptırmak
D) Resim yaptırmak
E) Müzik aleti yaptırmak
10. Müzik saatinde, aşağıda verilen etkinliklerden hangisi önce uygulanmalıdır?
- A) Ses çalışmaları
B) Nefes açma çalışmaları
C) Müzikli dramatizasyon çalışmaları
D) Kulak eğitimi çalışmaları
E) Yaratıcı dans çalışması
11. Ayakta yapılan ritim çalışmalarında aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?
- A) Şarkının öğretmen tarafından söylenmesi
B) Şarkıyı değişik tempolarda çalmak
C) Şarkının sözlerini şiir şeklinde çocuklara okutmak
D) Şarkının ritmine göre çocukları yürütmek
E) Şarkıyı söylerken hareket etmemek

12. Aşağıdakilerden hangisi dramatize şarkılarda uygulanır?
A) Şarkıyı güzel sesle söylemek
B) Çalgı öğretimi yapmak
C) Şarkıyı temsili olarak canlandırmak
D) Araçlar ve fon müziğini kullanmak
E) Şarkıyı oturarak söyletmek
13. Aşağıdakilerden hangisi şarkı öğretiminde öncelikle uygulanması gerektir?
A) Şarkının seslerini ve ritmini tanıtmak
B) Şarkıyla ilgili resim yapma
C) Konuyu açıklama
D) Şarkıyı dramatize ettirme
E) Hepsi
14. Aşağıdakilerden hangisi yaratıcı dans çalışmalarının amacıdır?
A) Çocuğa özel gün ve gecelerde gösteri yaptırmak
B) Çocuğun içinden geldiği gibi dans etmesini sağlamak
C) Çocukta ritim duygusunu geliştirmek
D) Çocuktan istenen hareketleri yapması için çaba göstermesini beklemek
E) Çocuğun ifade etmesini sağlamak

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki materyale geçmek için öğretmeniniz ile iletişim kurunuz. Yanlış cevap verdiyseniz, materyalin ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	B
7	C
8	E
9	A
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	C
7	A
8	E
9	C
10	E

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	E
3	D
4	D
5	E
6	C
7	B
8	D
9	B
10	B
11	D
12	C
13	C
14	B

KAYNAKÇA

- Acay, Sefai, Işıltan Uşaklıgil, Cahit Tercanlı, **CD' li Çocuk Ezgileri**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.
- Açıkgöz Ün, Kamile, **Aktif Öğrenme**, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir, Mart,
- Açıkgöz Ün, Kamile, **Etkili Öğrenme ve Öğretme**, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir, Mart, 2005.
- Akkaş, Salih, **Anaokulları ve İlkokullar İçin Çocuk Şarkıları ve Tekerlemeler**, Ankara, 1991
- Akkaş, Salih, **Okulöncesi Eğitimde Müzik**, Gazi Üniv. Mesleki Eğitim Fakültesi, Ankara, Haziran, 1991.
- Altınok, Rahmiye, **Kız Meslek Liseleri İçin Müzik**, Esin Yayınevi, İstanbul,
- Altınok, Rahmiye, **Okulöncesi ve İlkokul Müzik Kitabı**, Esin Yayınevi, İstanbul, 1980.
- Aral, Neriman, Adalet Kandır, Can Münevver Yaşar, **Okul Öncesi Eğitim 2**, Yapa Yayınları, İstanbul, Temmuz, 2000.
- Bal, Servet, İsmihan Artan, **Seslerle Tanışalım**, Yapa Yayınları, İstanbul, Ekim, 1995.
- Darıca, Nilüfer, **Etkinlik Dünyası**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2004.
- Kantarcıoğlu, Selçuk, **Anaokullarında Metot ve Öğrenim 2**, MEB Devlet Yayınları, Ankara, 1990.
- Oğuzkan, Şükran, Emine Tezcan, Gülseren Tür, Özgür Demiral, **Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar**, MEB Devlet Yayınları, Ankara,
- Oğuzkan, Şükran, Güler Oral, **Okulöncesi Eğitimi**, MEB Devlet Yayınları, İstanbul, 1992.
- Oktay, Ayla, Polat Özgül Unutkan, **Okulöncesi Eğitimde Güncel Konular**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005.
- Ömeroğlu, Esra, Adalet Kandır, Ayşe Turla, **Eğitim Durumu Örnekleri**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.
- Öztürk, Ayten, **Okulöncesi Eğitimde Müzik**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.

-
- Sun, Muammer, Hilmi Seyrek, **Okulöncesi Eğitiminde Müzik**, Mey Yayınları, İzmir, 1993.
 - Temel, Z. Fulya, Adalet Kandır, Nilay Erdemir, Koçer Hale Çiftçibaşı, **Proje Yaklaşımı ve Program Örnekleri**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005
 - Tuncor, Ragıp Ferit, **Şarkılı Oyunlar**, Esin Yayınevi, İstanbul, 1998.
 - Tuncor, Ragıp Ferit, **Rontlar**, Esin Yayınevi, İstanbul, 2000.
 - Ürfioğlu, Ayşe, **Bebeklik ve Okulöncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi**, Yapa Yayınları, Ekim, 1989.